

**Notulen van de extra vergadering van Provinciale Staten
van Noord-Brabant op 17 februari 2012**

VASTGESTELD VERSLAG

Inhoudsopgave	blz.	nummer
Lijst van de leden van Provinciale Staten	3	
Agenda	5	
Presentielijst	7	
Opening van de vergadering	7	
De sprekers:		
Voorzitter	7	
Griffier	7	
Onderzoek geloofsbrieven, toelating en beëdiging drie nieuwe leden van Provinciale Staten	7	
De sprekers:		
Voorzitter	7,8	
Griffier	8	
Mw. Oomen	8	
Mw. Roozen	8	
Van der Staak	8	
Mw. Tettersoo	8	
Ordevoorstel	8	
De sprekers:		
Voorzitter	9	
Mw. Geeraedts	8,9	
Van Hatttem	8,9	
Heijmans	8,9	
Kap	9	
Mw. Kerkhof-Mos	9	
Mw. Knoet-Michels	9	
Krol	9	
P. Smeulders	9	
Mw. Spierings	9	
Van der Wel	9	
Mw. Wijnands	9	
Uitvoeringsafspraken decentralisatie natuur	10	
De sprekers:		
Voorzitter	13,14,18,19,23,25,26,27,28,29,30,33,35,38, 39,40,41,42,43,44,47,48,49,50	
Altundal	15,42	
Burger Dirven	42	
Mw. Geeraedts	14,22,23,39,41,42	
Van Hatttem	13,15,16,17,18,20,23,26,27,32,35,36,37,38, 39,41,42,46,47,48,49,50	

Heijmans	10,11,13,14,15,16,18,20,23,24,25,28,32,33, 39,40,41,47	
Van den Hout	33,35,36,37,38,44,46,47	
Kap	15,16,23,27,31,39,48,49,50	
Mw. Kerkhof-Mos	33	
Mw. Knoet-Michels	12,13,16,25,28,29,32,40,44,48,49,50	
Krol	14,15,40,41,48,49,50	
Kuijken	11,12,13,20,22,26,31,44,48,49,50	
Mw. Prins-Afman	12,30,31,44,48,49,50	
Mw. Slegers	12,21,28,29,31,33,44,48,49,50	
P. Smeulders	19,20,21,22,23,24,25,33,43,48,49,50	
Mw. Spierings	10,11,12,13,25,35,36,37,38,39,40,46,48,49, 50	
Van der Wel	12,16,24,26,27,37,38,43,45,46,47,48,49,50	
Mw. Wijnands	18	
Amendement A1 (Van Hattem; gewijzigd in A1A; verworpen)	19,43,48	
Amendement A2 (P. Smeulders e.a.; verworpen)	25,48	
Motie M1 (mw. Spierings; verworpen)	13,49	
Motie M2 (mw. Spierings; verworpen)	14,49	
Motie M3 (Van Hattem; gewijzigd in M3A; verworpen)	18,43,50	
Motie M4 (Van de Wel; verworpen)	27,50	
Motie M5 (mw. Knoet-Michels e.a.; verworpen)	29,50	
Motie M6 (mw. Knoet-Michels e.a.; verworpen)	29,50	
Motie M7 (Van der Wel e.a.; aangehouden)	44,47	
Sluiting van de vergadering	50	
De spreker:		
Voorzitter	50	
Besluit nr. 39/12	51	39/12

LIJST VAN DE LEDEN VAN PROVINCIALE STATEN

VAN NOORD-BRABANT

prof. dr. W.B.H.Ĵ. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Aarts-Engbers, mw. mr. C.J.M.	CDA	Tilburg
Aarts-van de Loo, mw.ing. J.P.H.	CDA	St.Oedenrode
Agtmaal, ing. J.M.A. van	CDA	Huijbergen
Altundal MIB, N.	SP	Oss
Arts, mw. W.M.A.	SP	Eindhoven
Berg, H.F. van den	PVV	Tilburg
Bouwman, T.J.J.	GroenLinks	Eindhoven
Brenninkmeijer, drs. J.W.	CDA	Helvoirt
Brunklaus, mw. P.M.	GroenLinks	Raamsdonk
Burger Dirven, drs. K.A.J.M.	VVD	‘s-Hertogenbosch
Dol, R.	PVV	Uden
Extel-van Katwijk, mw. A.A.H.C.M. van	CDA	Gemert
Frijters-Klijnen, mw. M.A.J.L.	PVV	Bergen op Zoom
Geeraedts, mw. mr. M.B.Ph.	VVD	Rosmalen
Gruijthuijsen, M.P.J.M. van	VVD	Tilburg
Hageman, ir. J.J.C.	D66	Veldhoven
Harmsen van der Beek, M. ten	VVD	Roosendaal
Hattem, A.W.J.A. van	PVV	Steensel
Heijmans, N.G.L.	SP	‘s-Hertogenbosch
Iersel, mw. F.C.C.M. van	SP	Tilburg
Kammen, mw.drs. P. van der	PVV	Tilburg
Kap, M.J.	Onafhankelijke Statenfractie Noord-Brabant	Tilburg
Kardol, mw. J.C.	PVV	Uden
Keijzers-Verschelling, mw.mr. J.C.R.	CDA	Son en Breugel
Kerkhoff, J.	PVV	Valkenswaard
Kerkhof-Mos, mw. C.C.	CDA	Roosendaal
Klitsie, mw.drs. C.G.M.	D66	Tilburg
Knoet-Michels, mw. A.J.H.	PvdA	Vlierden
Koevoets, H.J.P.E.	VVD	Bergen op Zoom
Kouthoofd, T.P.D.	VVD	Eindhoven
Krol, H.C.M.	50PLUS	Eindhoven
Kuijken MSc, R.C.P.	CDA	Bergeijk

Leenders, drs. H.J.M.
 Lestrade-Brouwer, mw. M.C.
 Liempd, P.J. van
 Lopik, ing. A.T. van
 Oomen-Peeters, mw. I.N.M.
 Prins-Afman, mw. drs. M.W.
 Roozen, mw. C.J.M.
 Slegers, mw. drs. V.T.C.
 Smeulders, drs. P.H.M.
 Smeulders, S.J.A.H.
 Spierings, mw. M.J.G.
 Staak, W.R.van der
 Tetteroo, mw. M.P.S.
 Tsoutsanis-van der Koogh, mw. mr. M.E.
 Verhees, H.W.
 Vissers, M.P.
 Vught, A.C.J.M. van
 Vugt, drs. R.J. van
 Wagemakers, R.J.J.M.
 Wel, ir. M.C. van der
 Wijers, A.J.H.
 Wijnands, mw. drs. A.M.
 Zwijnenburg-van der Vliet, mw. J.

PvdA	Breda
D66	Boxtel
PvdA	Eindhoven
VVD	Heesch
D66	Diessen
VVD	Sint Oedenrode
SP	Roosendaal
SP	Tilburg
GroenLinks	's-Hertogenbosch
PvdA	Helmond
D66	Sint Michielsgestel
SP	Boskant
PvdA	's-Hertogenbosch
VVD	Breda
VVD	Someren
SP	Oosterhout NB
CDA	Rijkevoort
CDA	Woudrichem
PvdA	Tilburg
PvdD	Rijsbergen
VVD	Oosterhout NB
PvdA	Helmond
VVD	Woudrichem

mw. drs. C.J.M. Dortmans

VERGADERING VAN
PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT
VRIJDAG 17 FEBRUARI 2012

Agenda

- I Opening van de vergadering/vaststellen agenda
- II Onderzoek geloofsbrieven, toelating en beëdiging nieuwe leden van Provinciale Staten
- III Uitvoeringsafspraken decentralisatie natuur
- IV Sluiting

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

OP VRIJDAG 17 FEBRUARI 2012

Voorzitter: prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Griffier: mw. drs. C.J.M. Dortmans

Volgens de presentielijst zijn 55 leden aanwezig, te weten:

Bouwman, mw.ing. Aarts-van de Loo, mw. Van Extel-van Katwijk, Krol, Kuijken MSc, Altundal MIB, mw. Van Iersel, Ten Harmsen van der Beek, Wagemakers, Van Gruijthuijsen, Koevoets, ing. Van Agtmaal, mw. Lestrade-Brouwer, Verhees, Dol, mw.drs. Prins-Afman, drs. Brenninkmeijer, Kerkhoff, mw. Frijters-Klijnen, mw. Arts, Vissers, mw.drs. Van der Kammen, Van Vught, drs. Van Vught, ir. Hageman, mw. Zwijnenburg-van der Vliet, mw.drs. Klitsie, drs. Burger Dirven, mw.mr. Tsoutsanis-van der Koogh, mw. Knoet-Michels, S. Smeulders MA, mw.drs. Wijnands, mw.mr. Geeraedts, mw. Kardol, ing. Van Lopik, Van den Berg, mw. Tetteroo, Van Liempd, Kouthoofd, mw. Kerkhof-Mos, mw. Spierings, Heijmans, drs. Leenders, mw.drs. Slegers, mw. Brunklaus, drs. P. Smeulders, mw.mr. Aarts-Engbers, Van Hattem, Wijers, mw. Oomen-Peeters, mw. Roozen, Van der Staak, Kap, ir. Van der Wel en mw.mr. Keijzers-Verschelling.

De voorzitter opent om 19.30 uur de vergadering en verzoekt de aanwezigen te gaan staan voor een moment van stilte.

De *voorzitter*: Ik vraag u vanavond hierbij in het bijzonder uw aandacht voor het ongeluk in Oostenrijk van prins Johan Friso. Misschien kunnen we in gedachten bij hem en zijn familie zijn.

Ik vraag de griffier ons mededeling te doen van ingekomen berichten van verhindering.

De *griffier*: Er zijn geen berichten van verhindering. Mevrouw Keijzers-Verschelling heeft laten weten, wat later te komen.

De *voorzitter*: Dames en heren. Ik neem aan dat u van de reden voor deze bijzondere vergadering op de hoogte bent. De fracties van D66, 50PLUS, de Onafhankelijke Statenfractie van Noord-Brabant, de PVV, GroenLinks, de Partij voor de Dieren en

de PvdA hebben mij verzocht deze vergadering uit te schrijven, met als aanleiding de uitvoeringsafspraken decentralisatie natuur die per brief op 10 februari jl. door de staatssecretaris van EL&I (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) en de voorzitter van het IPO zijn aangeboden. Intussen heeft het college van GS een reactie op deze afspraken richting PS doen uitgaan in de vorm van Statenvoorstel 16/12 met daarbij een ontwerpbesluit. Dat ligt vandaag hier voor. Ik ga ervan uit dat u met deze agenda kunt instemmen.

Onderzoek geloofsbrieven, toelating en beëdiging drie nieuwe leden van Provinciale Staten

De *voorzitter*: Deze vergadering vangt aan met de beëdiging van een drietal nieuwe collegae. U weet dat mevrouw Overboom van D66, mevrouw Pauel en de heer Van Zeeland, beide laatsten van de SP, per brief eerder hun ontslag als lid van deze

Staten hebben ingediend. Het afscheid van deze leden, zoals gebruikelijk in deze zaal, zal volgens de eerdere planning gewoon plaatsvinden op 2 maart. Wij vonden het niet hoffelijk, hen vanavond in deze ingelaste vergadering voor het afscheid op te roepen.

Wel is vandaag de benoeming van hun opvolgers aan de orde. In dat verband zijn de geloofsbrieven onderzocht van mevrouw Oomen van D66, mevrouw Roozen van de SP en de heer Van der Staak van de SP. De geloofsbrieven zijn onderzocht door een commissie uit uw Staten, bestaande uit mevrouw Tetteroo en de heren Van Agtmaal en Bouwman. Ik geef graag het woord aan mevrouw Tetteroo die namens de commissie verslag zal uitbrengen van het onderzoek.

Mevrouw *Tetteroo* (PvdA): Voorzitter! De door u genoemde commissie heeft de geloofsbrieven van de dames Oomen en Roozen en van de heer Van der Staak onderzocht en in orde bevonden. Deze drie leden hebben hun benoeming tijdig aanvaard en zij voldoen aan de voorwaarden voor het lidmaatschap van Provinciale Staten. Zij vervullen bovendien volgens hun eigen opgaven geen met het lidmaatschap van Provinciale Staten onverenigbare openbare betrekkingen. De commissie geeft de Staten dan ook in overweging te besluiten tot toelating van deze drie leden.

De *voorzitter*: Ik dank mevrouw Tetteroo en de andere leden van de commissie voor het uitgevoerde onderzoek en ik neem aan dat de Staten, hier bijeen, haar voorstel overnemen en tot toelating besluiten.

Zo ja, dan vraag ik de griffier om mevrouw Oomen, mevrouw Roozen en de heer Van der Staak naar voren te laten komen voor de beëdiging.

Wil de griffier de tekst van de verklaring en belofte voorlezen?

De *griffier*: “Ik zweer/verklaar dat ik, om tot lid van provinciale staten benoemd te worden. Rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd”.

“Ik zweer/verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen”.

“Ik zweer/beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.”

“Zo waarlijk helpe mij God almachtig”

“Dat verklaar en beloof ik”.

Mevrouw *Oomen* (D66): Dat verklaar en beloof ik.

Mevrouw *Roozen* (SP): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De heer *Van der Staak* (SP): Dat verklaar en beloof ik.

De *voorzitter*: Ik feliciteer u allen.

De vergadering wordt voor korte tijd geschorst.

De *voorzitter*: Ik zie dat onze nieuwe collegae hun plaats hebben gevonden. Ik wens hen nogmaals veel succes en genoeg toe bij het werk dat ze hier voor onze provincie mogen doen.

Ordevoorstel

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik heb een punt van orde, mede namens het CDA en de SP. Het zijn de oppositiepartijen die om deze extra Statenvergadering hebben gevraagd. Dus lijkt het ons ook logisch dat u aan hen het eerst het woord geeft om te reageren op de voorstellen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Het is wel een Statenvoorstel dat door GS wordt aangeboden. Ik hecht daarom aan de normale behandeling. Weliswaar hebben wij een vergadering aangevraagd, maar het is gewoon een Statenvoorstel.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Als je een bijzondere Statenvergadering aanvraagt, is het ook logisch dat je als indieners van de aanvraag de

agenda vaststelt. Mijnheer Van Hattem, het is een kwestie van hoffelijkheid en fatsoen als mensen vinden dat er op heel korte termijn noodzakelijkerwijze bij elkaar moet worden gekomen, dat die partijen die dat hebben aangevraagd, toelichten waarom die haast geboden was en wat hun standpunt is ten aanzien van dit voorstel. Dat dit voorstel van het college komt heeft als oorzaak dat er geen voorstel is gekomen van degenen die de vergadering hebben aangevraagd. Anders hadden we hier zonder agenda en zonder beslispunt gezeten.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik wil wel even reageren op wat de heer Heijmans zei. Er is wel degelijk een toelichting gegeven bij de aanvraag van de vergadering. Daarin werd gesproken over het voorgestelde natuurakkoord. Er is vervolgens vanuit GS een voorstel gekomen, volgens mij zelfs onafhankelijk van de vraag of de vergadering wel of niet zou plaatsvinden. Ik hecht daarom gewoon aan een reguliere behandeling van een regulier voorstel.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Ik ben het eens met de PVV dat we hier spreken over een voorstel dat niet door de oppositie zo zou zijn ingediend. Laten we dat voorop stellen. Volgens mij discussiëren we over dat voorstel en moeten we dus de normale volgorde hanteren.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Wij steunen de redenering van de heer Heijmans. Hij heeft het uitstekend verwoord. Wat ons betreft zou het juist een gebaar zijn van de partijen die ons voor deze bijzondere vergadering hebben uitgenodigd, nog eens toe te lichten waarom deze haast was geboden. Wij hebben er als fractie ook wel opofferingen voor moeten plegen, met name onze woordvoerder, de heer Kuijken die aanvankelijk buitenslands zou zijn maar hiervoor in Nederland is gebleven. Het was een hoffelijk gebaar. Laten zij toelichten waarom het op dit moment nodig is.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Wij steunen de PVV.

Mevrouw *Spierings* (D66): Wij steunen de PVV hierin.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ook wij steunen de PVV hierin.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! We hebben het nu over een GS-voorstel. Anders hadden de oppositiepartijen wellicht een heel andere insteek gehad. We reageren nu op een stuk van GS en niet op een stuk dat we zelf hebben voorbereid. Ik vind dat toch een andere situatie.

De heer *Krol* (50PLUS): Ik ben het geheel eens met de argumenten van de PvdA.

De heer *Kap* (OSN): Ik sluit mij daarbij aan.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik handhaaf mijn voorstel.

De *voorzitter*: Zo luisterend stel ik vast dat er een meerderheid is voor uw voorstel.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voorzitter! Ik hoorde mevrouw Kerkhof zeggen dat zij graag wil weten, waarom wij deze vergadering hebben aangevraagd. Dat kan vrij snel behandeld zijn. Er moet voor 24 februari een antwoord richting Den Haag worden gestuurd. Dat is de reden dat wij nu bij elkaar zitten. Ook ligt er een voorstel van GS.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Het zou toch te gek voor woorden zijn als bij een interpellatie niet de indiener en aanvrager van een interpellatie als eerste het woord zou krijgen. Een bijzondere Statenvergadering is zo enorm buitengewoon. In de 17 jaar dat ik in deze Staten zit, is het de tweede keer dat ik dit meemaak. De indieners durven het niet aan om als eerste het woord te voeren. Ik zou me werkelijk generen.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Mijnheer Heijmans u had het net over....

De *voorzitter*: U voert het woord via de voorzitter. Ik besluit dat er een meerderheid is voor het

ordevoorstel. Zo werken de regels uit.

Uitvoeringsafspraken decentralisatie natuur

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! Volgens mij hoef ik niet toe te lichten waarom wij hier vanavond bijeen zijn, want dat stond verwoord in onze oproep om deze extra vergadering te hebben. Toch wordt erom verzocht en ik zal er daarom een kort woord aan wijden. Zoals al door mevrouw Knoet werd verteld, is door het Rijk samen met het IPO (Interprovinciaal Overleg) in de brief waarin ze de uitvoeringsafspraken over het Natuurakkoord aan ons hebben doen toekomen, verzocht voor 24 februari hierover een standpunt in te nemen. Wij vonden dat dit het beste kon worden gedaan als PS en niet te volstaan met een collegevoorstel dat aan PS zou worden toegestuurd, omdat wij als risico zagen dat de heer Bleker daaruit zijn eigen interpretaties zou halen. Dan kom ik tot de behandeling van het voorliggende voorstel. Samenvattend: Wij kunnen nog steeds niet instemmen met het Natuurakkoord en niet instemmen met dit voorstel. Voor ons wegen de nadelen niet op tegen de voordelen. Als we de kranten mogen geloven, is de SP wel unaniem om. Dat betekent dat het voorliggende voorstel het vanavond gaat halen. Het zij zo. Dat kunnen we waarschijnlijk niet meer veranderen. Daarom is onze insteek vanavond: Redden wat er te redden valt, dit in het belang van Brabant en van de Brabantse natuur. Na wat punten van kritiek ga ik dan ook door met een voorstel om positief mee te denken om het beste voor Brabant eruit te halen.

Tot zover mijn samenvatting. Laat ik het nog wat toelichten. Waarom stemmen we nog steeds niet in met dit Natuurakkoord? Ten eerste omdat het Natuurakkoord ook na het maken van de uitvoeringsafspraken simpelweg slecht is voor de natuur en zeker ook voor de Brabantse natuur. Dat blijkt nogmaals uit het onderzoek van het Planbureau voor de Leefomgeving dat gisteren aan de staatssecretaris is toegestuurd. Ten tweede, niet alle bezwaren die wij tegen het Natuurakkoord

hadden, zijn van tafel sinds de laatste gesprekken, ook al doen GS dit wel in het voorliggende stuk enigszins zo voorkomen.

Zonder volledig te zijn wil ik nog enkele bezwaren noemen. Er is bijvoorbeeld niet duidelijk geworden hoe het gaat verlopen met de monitoring. De monitoring wordt een opdracht aan de provincies en de monitoring moet voldoen aan de Europese rapportageverplichting. Wat houdt die rapportageverplichting in? Hoeveel moeten we daarvoor monitoren. Volgens mij hebben we geen idee welke kosten op ons af kunnen komen.

Dan de situatie rond de uitvoering van het faunafonds. Er worden allerlei aannames gedaan van de kosten die daar straks mee gemoeid zijn en de vergoedingen die via het Provinciefonds daarvoor nodig zijn. Al die aannames zijn gebaseerd op beleid dat er nog niet is, op een aanname dat we de open-einde-regelingen kunnen dichtschroeven en op een aanname van wat er in de wet Natuur komt te staan. Maar die wet Natuur is er nog niet en op het voorstel dat er lag is heel veel kritiek.

Dan de invasieve exoten. Volgens mij is er voldoende over gezegd.

Wat ons wel enigszins heeft verbaasd is de rol van de SP. Waarom is het nodig dat de fractievoorzitter voorafgaand aan deze vergadering in de media al meldt dat de hele coalitie, dus inclusief de voltallige SP, gaat instemmen met het Natuurakkoord?

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Voordat mevrouw Spierings bij de SP uitkomt, wil ik het graag even bij D66 houden, want die staat volgens mij achter de microfoon. Mevrouw Spierings, u geeft keurig aan wat de bezwaren zijn, maar zou u ook kunnen schilderen, wat er volgens uw perspectief zou gebeuren bij het verwerpen van het akkoord? Wat is dan de toekomst van de Brabantse natuur? Stel dat wij nee blijven zeggen, niet instemmen met het deelakkoord en ook niet met uitvoering daarvan, kunt u mij dan even schilderen hoe u de verdere gang van zaken ziet?

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik kan er een poging toe

doen. Ik kan natuurlijk niet de in een glazen bol kijken en de toekomst zien. Krijg ik nog een volgende vraag?

De heer *Heijmans* (SP): Ik zou haast zeggen dat dit bijna voldoende is. U zegt eigenlijk: waar we uitkomen weet ik bij God niet. Dat is wat u eigenlijk zegt want u zegt ook dat u niet in een glazen bol kunt kijken. Dus u weet niet wat uiteindelijk de uitkomst is voor de Brabantse natuur. Dat zegt u al meteen in uw eerste zin.

Mevrouw *Spierings* (D66): Dat klopt maar ik betwijfel of duidelijk is wat de uitkomst nu gaat worden voor de Brabantse natuur, behalve dat zeker is dat die slecht is. Ik denk dat als we vanavond niet instemmen, er voor de staatssecretaris een probleem ligt. Ik vermoed dat hij dan niet gaat investeren in de Brabantse natuur en dat hij snel genoeg wordt teruggefloten door Europa omdat hier wel heel veel Europese verplichtingen liggen.

De heer *Heijmans* (SP): Mevrouw Spierings, kunnen wij het erover eens zijn dat als wij op dit moment instemmen, wij in Brabant in ieder geval voor het grootste gedeelte zelf, deze Staten en dit college, op grond van ons bestuursakkoord waarin toch een aantal zeer behartigenswaardige zaken over de natuur staan, het bepalen en dat in uw scenario absoluut niet duidelijk is wie het gaat bepalen. Daar zijn we het toch over eens?

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik ben er niet zozeer van overtuigd dat wij dit helemaal zelf gaan bepalen. Daartoe heb ik ook nog twee moties.

Ik was gebleven bij de rol van de SP. In de media van vandaag stond dat de SP voltallig gaat instemmen met het Natuurakkoord. Ik heb dit geïnterpreteerd als de enige manier voor de fractievoorzitter van de SP om voldoende druk op zijn fractieleden te zetten om ook echt collectief, unaniem akkoord te gaan, maar ik kan mij vergissen.

Dan het redden wat er te redden valt. Wat wij positief vinden is dat er in het bestuursakkoord 10 voor Brabant staat dat het nog steeds de bedoeling

is in Brabant de hele EHS (Ecologische Hoofdstructuur) te realiseren. Dat mag ook gezegd worden. Het probleem is wel dat het Rijk ervan uitgaat dat de gronden die straks in de provinciale EHS liggen, geruild of verkocht gaan worden ten behoeve van de herijkte EHS. Volgens ons is dat vernietiging van natuur en vernietiging van geld. Het is allebei zeer kwalijk. Op het moment dat we 10 ha natuur gaan verkopen en van dat geld natuur, nu nog landbouwgrond, willen terugkopen, kunnen we gemiddeld slechts 7 ha terugkopen. Kortom, het is simpelweg kapitaalvernietiging. Om die reden dienen wij een motie in waarvan de strekking is dat wij niet gaan meewerken aan de verkoop van gronden die natuur zijn en die in de provinciale EHS liggen.

Dan vraagt het Rijk nog om de planologische schaduwwerking buiten de herijkte EHS zo snel mogelijk te beëindigen. Het is onvoorstelbaar, ik kan niets anders zeggen. Is dat nu decentralisatie? Is dat de manier waarop de heer Bleker aankijkt tegen de door hem genoemde kans dat de provincies door het Natuurakkoord echt als regisseur van het landelijk gebied kunnen gaan opereren? Om echt de regie te krijgen over ons landelijk gebied dien ik een motie in waarin wij de staatssecretaris of in feite het college oproepen de staatssecretaris te laten weten dat wij zelf bepalen welk planologisch regime wij buiten de herijkte EHS voeren. Ik doe er nadrukkelijk geen uitspraak over wat dat planologisch regime is, want dat komt later wel aan de orde op het moment dat we het hebben over de herijking van het natuur- en landschapsoffensief, maar ik wil wel de regie hier in de Statenzaal houden en niet in Den Haag hebben liggen.

Met deze twee moties hoop ik positief mee te denken in het belang van Brabant en in het belang van de Brabantse natuur. U kunt erop vertrouwen dat wij het beste voor hebben met Brabant. Als u vertrouwen hebt in het Rijk als partner in dit natuurakkoord, verwacht ik ook dat u vertrouwen toont in onze voorstellen.

De heer *Kuijken* (CDA): Voorzitter! Denkt D66 dan ook dat het verstandiger is niet gewoon het heft in eigen hand te houden en in te stemmen met het

Natuurakkoord? Als D66 wil dat de natuur niet overgeleverd is aan het Rijk lijkt het mij heel verstandig dat zij vanavond voor het akkoord stemt.

Mevrouw *Spierings* (D66): Dat is het subtiële verschil tussen het feit dat wij het Natuurakkoord überhaupt slecht vinden en dus op geen enkele manier willen zeggen dat wij daar voor zijn en het realiteitsgehalte dat wij erin willen brengen omdat wij weten – en dat hebben we vandaag in de verschillende media kunnen lezen – dat het Natuurakkoord vanavond toch aangenomen gaat worden. Laten we dan redden wat er te redden valt.

De heer *Kuijken* (CDA): Zorgt de realiteitszin er nu ook voor dat het verstandiger is dat we het gewoon in eigen hand houden en achter de uitvoeringsafspraken gaan staan, zodat we in Den Haag gewoon volwaardig meetellen?

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik weet niet of ik uw vraag heb begrepen maar voor ons is realiteitszin niet ja zeggen tegen dit Natuurakkoord.

Mevrouw *Slegers* (SP): In aanvulling op de heer Kuijken, D66 zegt dat ze de regie hier in Brabant wil houden. Dit akkoord decentraliseert. Dat betekent dat de regie bij ons komt te liggen. Als wij niet akkoord gaan, gaat Bleker erover.

Mevrouw *Spierings* (D66): Dit akkoord is zodanig gebaseerd dat het voor ons absoluut onacceptabel is.

Mevrouw *Slegers* (SP): Dat is een gepasseerd station. Wij hebben nu te maken met de werkelijkheid dat we de keuze hebben tussen ofwel de regie in eigen handen houden door dit akkoord te steunen en ongeveer iedereen die hierbij deskundig is, zegt dat we dit moeten doen omdat we dan ten minste nog wat hebben te zeggen, ofwel het niet steunen en dan geven we de regie uit handen. Dat is de realiteit.

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik ben heel benieuwd

wat de staatssecretaris doet op het moment dat wij met z'n allen wederom nee zeggen. Ik denk dat hij dan ook een probleem heeft.

Mevrouw *Slegers* (SP): U durft nogal risico's te nemen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik heb een vraag aan mevrouw Slegers. Zij stelt nu allerlei vragen aan mevrouw Spierings van D66 die eigenlijk de vorige keer ook al zijn gesteld. Dat hebben we toen allemaal overwogen en toen hebben we besloten tegen te stemmen. Er is dus in feite niets veranderd in de argumenten die zij aanvoert.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Ook ik heb een vraag aan mevrouw Slegers, want ik hoorde weer dezelfde argumenten als in december, zoals: oh, oh, oh, als we niet akkoord gaan, gaat het hier mis. In ieder geval heeft het feit dat we de vorige keer het lef hadden niet zo maar mee te gaan, wel extra geld opgeleverd. Ik ga niet mee met die angst. Ik zou niet weten waarom we dat nu wel zouden moeten doen.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Mevrouw Knoet, hoe weet u dat dit van invloed is geweest, hoe kunt u dat bewijzen?

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): U stond hier al voordat ik iets ging zeggen. Dat is echt in de glazen bol kijken.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Dat is gewoon heel snel reageren.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Vaststaat dat er alleen opnieuw onderhandeld is omdat een aantal provincies nee heeft gezegd.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Ik heb ook nog een vraag aan D66. Ik dacht dat ik wel had gelezen waar we uitkomen als we niet met het deelakkoord instemmen en de afspraken die daarbij zijn gemaakt. De staatssecretaris heeft gezegd dat hij ons behandelt naar aanleiding van de brief die hij

op 23 december heeft geschreven. Die hebben we nog eens opgevraagd, dus we weten heel wel waar we in Brabant aan toe zijn.

Mevrouw *Spierings* (D66): Fijn dat mevrouw Prins daar zo zeker van is. Dank u wel.

De heer *Kuijken* (CDA): Er is net gezegd dat doordat wij het akkoord in december hebben afgeschoten, er daarom is dooronderhandeld en er meer uit is gehaald. Ik weet niet of mevrouw Knoet het nu wil beantwoorden of straks in haar termijn, maar mijn vraag is of zij op de hoogte is van de datum waarop de moties van de heer Koopmans in de Tweede Kamer zijn aangenomen. Van dat extra geld waren we allemaal op 9 december op de hoogte.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik hoorde een lid van de oppositie zeggen dat we nu spreken over precies hetzelfde akkoord als de vorige keer en ik hoor mevrouw Knoet zeggen dat we zaken hebben binnengehaald doordat we tegen hebben gestemd. Ik vind dat een beetje wishful thinking want het was ten slotte mevrouw Knoet die eigenlijk vond dat onze gedeputeerde niet eens mocht mee-onderhandelen. Zij wilde niet eens de mandatering van deze gedeputeerde om aan de onderhandelingen mee te doen ondersteunen. Nu gaat zij ook nog aanvoeren dat het feit dat zij heeft tegengesteld, extra middelen heeft opgeleverd. Ik zou dat toch echt willen schrijven op het conto van de zeven provincies die hebben ingestemd en vervolgens met Bleker zijn gaan bespreken hoe we tot een zo goed mogelijke uitvoering kunnen komen, want er zijn nog een hele hoop zaken die tussen die provincies en Bleker zijn geregeld.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Mijnheer Heijmans, u luistert ontzettend slecht. Ik heb de vorige keer wel degelijk de gedeputeerde ruimte gegeven om het beste voor Brabant te doen en met de provincies te gaan praten. Ik vond het alleen niet nodig, en dat vind ik nog niet, dat hij daarvoor het Natuurakkoord op zak heeft.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik kom nog

even terug op de uitspraak van de heer Kuijken over de extra gelden die beschikbaar zijn gesteld. Die zijn pas bekend geworden, in ieder geval aan ons als Staten gepresenteerd in de laatste commissievergadering van EH (Ecologie en Handhaving) door de gedeputeerde als zijnde een noviteit in de onderhandelingen over het Natuurakkoord. In ieder geval zijn die pas op dat moment door het IPO bekrachtigd in de vergadering daags voor die commissievergadering. Op dat moment was het pas een deel van het onderhandelingsakkoord dat met het IPO wordt gesloten en niet met de Tweede Kamer.

De heer *Kuijken* (CDA): Feit blijft dat dit niet voortkwam uit het feit dat Brabant nee heeft gezegd.

De voorzitter: Door het lid mw. Spierings worden de volgende moties ingediend.

“Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 17 februari 2012, besprekende het ‘Het onderhandelingsakkoord en uitvoeringsafspraken IPO-Rijk decentralisatie natuur’, constaterende dat:

- *in het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is opgenomen dat ‘De herijkte EHS wordt uiterlijk in 2012 vastgelegd in provinciale verordeningen teneinde planologische schaduwwerking zo snel mogelijk te beëindigen, of anders via AMvB’;*
- *in de uitvoeringsafspraken uitstel van bovengenoemde bepaling wordt verleend tot uiterlijk 1 juli 2013;*
- *de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie in zijn brief d.d. 23 december 2011 aangeeft dat hij met het natuurakkoord kansen ziet voor provincies om nu echt als regisseur van het landelijk gebied te kunnen opereren,*

overwegende dat:

- *het principieel niet past bij decentralisatie van beleid en overdragen van de regisseursrol voor het landelijk gebied om de provincies op te dragen de planologische schaduwwerking voor gronden buiten de herijkte EHS te beëindigen,*

besluiten Gedeputeerde Staten op te dragen om:

- *aan de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie mede te delen dat de provincie*

Noord-Brabant voor 1 juli 2013 zal aangeven welke gronden tot de herijkte EHS behoren, maar zich vrij ziet om invulling te geven aan de planologische regelingen voor gronden buiten de herijkte EHS, en gaan over tot de orde van de dag.”

“Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 17 februari 2012, besprekende het ‘Het onderhandelingsakkoord en uitvoeringsafspraken IPO-Rijk decentralisatie natuur’ constaterende dat:

- de verwerfingsopgave/functieverandering uit het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur en de hierover gemaakte uitvoeringsafspraken zich beperken tot de herijkte EHS;*
- in het bestuursakkoord 10 voor Brabant is aangegeven dat de ambitie is de hele EHS te realiseren,*

overwegende dat:

- inzetten van gronden uit de "provinciale" EHS ten behoeve van de herijkte EHS niet bijdraagt aan bovengenoemde ambitie uit het bestuursakkoord;*
- inzetten van natuur uit de "provinciale" EHS ten behoeve van de herijkte EHS leidt tot kapitaalvernietiging, doordat verkoop van 1 hectare natuur gemiddeld minder zal opbrengen dan koop van 1 hectare landbouwgrond;*
- inzetten van gronden uit de "provinciale" EHS ten behoeve van de herijkte EHS leidt tot administratieve lasten (personeelskosten, notariskosten, enz.) waar geen baten tegenover staan,*

besluiten bij de uitvoering van het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur en bijbehorende uitvoeringsafspraken geen medewerking te verlenen aan het verkopen of ruilen van gronden uit de "provinciale" EHS ten behoeve van de herijkte EHS, en gaan over tot de orde van de dag.”

De voorzitter: Deze moties maken onderdeel uit van de beraadslaging. Zij krijgen de nrs. M1 en M2.

De heer Krol (50PLUS): Voorzitter! De reden waarom we hier bijeen zijn is die 24ste februari maar inhoudelijk ben ik het best wel met de SP eens. Als wij hier de garantie zouden krijgen van staatssecretaris Bleker dat wij er in de volgende vergadering in alle rust over kunnen praten en nog even goed zouden kunnen nadenken, dan zou ik

zeggen, waarom niet. Maar dan moet ik wel die garantie van meneer Bleker hebben. Als ik die garantie heb laat ik hem graag nog wat langer in spanning en kunnen we met z’n allen nog eens heel goed nadenken over wat we willen. Dus voordat ik met mijn betoog verder ga, zou ik dat willen weten.

Mevrouw Geeraedts (VVD): Voorzitter! Ik herinner de heer Krol eraan dat ik in het presidium heb aangegeven dat het inderdaad niet noodzakelijk was een extra Statenvergadering te houden, maar dat Bleker aan ons kenbaar heeft gemaakt dat als er een voorstel van het college zou komen, uiteraard onder de voorwaarde dat de Staten ermee akkoord zouden gaan en dit voor de 24ste er zou liggen, er dan voor de staatssecretaris geen enkel bezwaar tegen zou zijn als op 2 maart een Statenvergadering zou worden gehouden. De heer Krol had daar toen bezwaar tegen.

De heer Krol (50PLUS): Ik heb over dat punt in het presidium mijn mond niet open gedaan. We kunnen het hier nog met elkaar eens worden – noem het voortschrijdend inzicht – helemaal geen probleem. Ik vind het prima, dan gaan we nu carnaval vieren.

Mevrouw Geeraedts (VVD): We gaan niets meer uitstellen. We hebben de moeite genomen hier nu aanwezig te zijn en we zullen nu de vergadering gewoon voortzetten.

De heer Heijmans (SP): Ik wil de heer Krol even bijvallen. Hij heeft in het presidium niet geëist dat het op deze termijn moest gebeuren. Trouwens ook de PVV heeft in het presidium nadrukkelijk te kennen gegeven te kunnen instemmen met behandeling op 2 maart.

De heer Krol (50PLUS): Voorzitter! Ik wil alleen maar zeggen dat ik hoop dat wij toch een signaal aan Bleker kunnen afgeven. Dat hebben we in de vorige vergadering al gedaan. Hoe je er verder ook tegenaan kijkt, het heeft toch gevolgen gehad. Ik ben eigenlijk wel een beetje jaloers op de Belgen die ook een voorstel van Bleker door de strot

geduwd kregen. Die hebben niet met zich laten sollen. Ik kan u voorspellen dat die Belgen wat Bleker betreft gelijk gaan krijgen. Natuurlijk ben ook ik heel geïnteresseerd in de mening van de individuele leden van de SP.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik ben toch verbaasd. Ik had de heer Krol toch hoger ingeschat. Dat u ons als provincie, een ondergeschikt orgaan aan de landelijke overheid die ons van alles op kan leggen, vergelijkt met een zelfstandige natie als België, gaat volledig mank. De heer Krol weet toch net zo goed als ik dat wij wel kunnen zeggen dat we die bezuiniging van €600 miljoen niet leuk vinden, maar dat we die gewoon opgelegd krijgen. Die vergelijking met België moet hij echt niet maken omdat wij als provinciale overheid in een totaal andere positie zitten.

De heer *Krol* (50PLUS): Ik heb gezegd dat ik bewondering heb voor de moed van de Belgen. Over de argumenten heb ik mij niet uitgelaten. Maar ik blijf wel erg geïnteresseerd in de mening van de individuele leden van de SP want ik heb sommigen in het verleden toch heel andere dingen horen beweren dan we hier vanavond waarschijnlijk te horen krijgen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Even als reactie op wat de heer Heijmans zei: We hebben als provincie wel degelijk een bepaalde mate van autonomie. Daar gaat hij nu volstrekt aan voorbij. Daarbij heb ik de SP in het verleden ook in de gemeenteraad, bij voorbeeld als het over integratiebeleid ging, vaak genoeg horen pleiten voor een eigenstandige bevoegdheid van lagere overheden om bepaalde landelijke wetgeving niet te implementeren in lokale besluitvorming. Wat dat betreft speelt de SP hier weer een zeer hypocriet spelletje.

De heer *Altundal* (SP): Nog even een antwoord richting de heer Krol. Ik weet niet hoe het binnen 50PLUS eraan toegaat, maar wij zijn een democratische partij waarin elk Statenlid zijn mening kan en mag hebben. Onze standpunten

komen dus democratisch tot stand. Misschien kan de heer Krol zijn vooroordeel bijstellen.

De heer *Krol* (50PLUS): Ik wil best aannemen dat u geheel op eigen kracht tot uw beslissing komt maar u heeft òf in de fractie òf aan de kiezers iets uit te leggen.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! Met het feit dat het Rijk taken overdraagt aan de provincie is natuurlijk in beginsel niets mis. Er zal echter wel een gezonde trend moeten zijn tussen ambitie en financiële middelen die er tegenover staan. Geconstateerd dient te worden dat deze gezonde trend er niet is. Dit akkoord, met alles er omheen, is niet meer dan een ordinaire bezuinigingsmaatregel. De gedeputeerde heeft in de commissie EH gezegd dat GS voor 24 februari de staatssecretaris moeten antwoorden, dit met het voorbehoud dat PS akkoord gaan. In de stukken staat echter dan de provincies iets moeten laten weten voor 24 februari. Dat vind ik eerlijk gezegd wel een essentieel verschil. Daarom is het gerechtvaardigd dat deze vergadering op dit moment wordt gehouden. Ik sluit mij hiermee aan bij wat van de kant van D66 al is gesteld. Tel hierbij op, zoals mevrouw Prins ook al duidelijk heeft gemaakt, dat de staatssecretaris verwijst naar zijn brief van 23 december en hiermee zo een ongeoorloofde druk uitoefent op ons om toch maar ja te zeggen. Eigenlijk zie ik dat de coalitie angst heeft voor Bleker en het als een soort van handvat gebruikt om hiermee toch maar akkoord te gaan. Dat is bijzonder spijtig. Gelukkig gaan we in Brabant niet op deze wijze met elkaar om. Het is goed te analyseren wat nu op tafel ligt. Niet kan worden ontkend dat dit akkoord een verbetering is ten opzichte van het vorige akkoord. Dat ligt ook wel aan het feit dat vier provincies nee tegen het akkoord hebben gezegd waardoor de druk op de heer Bleker is toegenomen.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik wil op geen enkele manier de suggestie wekken dat ik het voor Bleker opneem.

De heer *Kap* (OSN): Dat doet u alleen al door dit

te zeggen.

De heer *Heijmans* (SP): Mijnheer Kap, realiseert u zich wel dat de heer Bleker handelt op basis van een meerderheid in de Tweede Kamer? Als u het over mijnheer Bleker heeft, heeft u het tegelijkertijd over een meerderheid in deze Tweede Kamer. Dat is iets anders dan alleen maar de naam Bleker gebruiken.

De heer *Kap* (OSN): Mijnheer Heijmans, ik heb het niet zozeer over de heer Bleker maar over uw coalitie die vrij angstig is aangelegd, om het zo maar te formuleren, als wordt verwezen naar die brief van 23 december 2011. U heeft gewoon hartstikke knikkende knieën.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! De heer Heijmans blaast hier wel hoog van de toren, maar oorspronkelijk is de EHS ook door de Kamer goedgekeurd. Het was een programma om de natuur te redden. Het was een langlopend programma en daar was iedereen zich van bewust en daarom zijn de afspraken voor een lange termijn gemaakt. Dat akkoord dat nu voorligt, is niets anders dan een kreet van de heer Bleker waar wij verder niets over te zeggen hebben. Dat is een heel andere manier van met elkaar omgaan dan u nu suggereert.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! Ik was gebleven bij de opmerking dat de OSN de visie ondersteunt dat de realisatie van de gehele EHS uitgangspunt dient te blijven. Zo nodig kan eventueel op de inrichtingskosten worden bespaard om het geld zo efficiënt mogelijk te kunnen inzetten. De financiële bijdrage van het Rijk om de gehele EHS te realiseren is echter absoluut onvoldoende. Dit is ook erkend door de groene maatschappelijke partners, als ik ze zo mag noemen, waaronder Natuurmonumenten. Op deze wijze kan met de financiële middelen die er zijn nooit een fatsoenlijk beheer plaatsvinden van de bestaande EHS, laat staan van de toekomstige. Daarmee moeten we vrezen dat de biodiversiteit in onze mooie provincie nog verder achteruitgaat, dit terwijl er een Europees biodiversiteitsverdrag op tafel ligt

dat wij met voeten treden. Dit ook terwijl wij althans in een vorige periode subsidie beschikbaar hebben gesteld om de soortenbescherming en de biodiversiteit op peil te houden.

Daarnaast zijn er nog een aantal andere zaken zoals monitoring – D66 heeft ze al genoemd – waardoor wij moeten zeggen dat dit akkoord gewoon slecht is voor de natuur en dat wij dit niet moeten willen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Het is inmiddels de derde keer in korte tijd dat ik hier sta ter behandeling van het Natuurakkoord. Dat onze fractie op 9 december tegen het toen voorliggende Statenvoorstel stemde wil niet zeggen dat de PVV Noord-Brabant ook tegen de inhoud van het Natuurakkoord zelf is. Integendeel zelfs. Onze fractie ziet het Natuurakkoord in deze tijd van bezuinigingen als een logische maatregel in de herziening van het natuur- en landschapsbeleid. Belangrijk is om hierbij in acht te nemen wat vanaf de jaren 60 is bereikt op het gebied van natuurbeheer toen de toekomstverwachtingen nog uitermate somber waren.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voorzitter! De heer Van Hattem zegt dat hij voor de inhoud was en toch tegen het akkoord.

De heer *Van Hattem* (PVV): Dat klopt.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Dat mag de heer Van Hattem wat mij betreft even uitleggen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Destijds was het de gedeputeerde die aangaf dat hij het akkoord niet geheel uitvoerbaar achtte. Derhalve hebben wij toen besloten tegen te stemmen om de gedeputeerde daarmee niet de noodzakelijke ruggeleuning te geven om het beleid op een inferieure manier uit te voeren. Dat was destijds onze afweging en daarom hebben wij toen niet ingestemd. Inhoudelijk, zo heb ik toen aangegeven, stonden wij wel volledig erachter.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Is dat laatste nu veranderd of gaan we dat dadelijk van u horen?

De heer *Van Hattem* (PVV): U zult zo meteen nog heel veel van mij horen.

Ik ga nog even terug naar de jaren 60 want daar was ik gebleven. Toen vielen er 250 ha in de Heidse Peel op de grens met Limburg ten prooi aan de ploegvoren van door de overheid gesubsidieerde ontginningen. Na ruim 40 jaar intensief en kostbaar natuurbeluid zijn we inmiddels naar het andere uiterste doorgeslagen en wordt een bij wandelaars geliefd bos bij de Maashorst bij Oss vanwege hoogdravende ecologische doelstellingen in een zogenaamde nagebootste storm met overheidssubsidie omgekapt. Op zulke elitenatuur zit de doorsnee natuurliefhebber niet te wachten en zulk decadent natuurbeluid is aan de belasting betalende burger helemaal niet meer uit te leggen. De PVV wil daarom de focus richten op het behoud en beheer van bestaande natuur en voor onze provincie de ambitie beperken tot de wettelijke verplichtingen. De hoog gegrepen habitatdoelstellingen uit de koker van ecologische conceptdenkers schiet het doel van natuurbehoud mijlen ver voorbij wat pijnlijk duidelijk wordt door de ongewenste terugkeer van wilde zwijnen in het Leenderbos. Hiermee is het beeld van de Kempen als een tweede Veluwe uit de tweede nota ruimtelijke ordening van 1966 zelfs onbedoeld een werkelijkheid geworden. Ziehier het succes van het natuurbeluid dat tot nu toe is gevoerd.

Om de ambities van de provincie bij te stellen is dit natuurakkoord een goed aanknopingspunt. In het Statenvoorstel wordt namelijk in de overwegingen nadrukkelijk gerefereerd aan de in het bestuursakkoord afgesproken ambitie om de EHS in Brabant in zijn oorspronkelijke vorm te voltooien. Het verbaast de PVV ten eerste dat naar dit punt wordt verwezen terwijl de SP als een van de aan dit bestuursakkoord verbonden partijen het eerder liet afweten. Het is maar zeer de vraag of de SP haar steun vandaag wel zal uitspreken of dat de heer Heijmans vandaag in de media slechts blufpoker heeft gespeeld als trouwe schoothond van deze coalitie zoals wij hem vaker hebben genoemd. Daarom is steun aan het Statenvoorstel mede afhankelijk van de oppositie, met name van onze fractie. De ambitie om de EHS volledig af te

maken kan onze fractie echter om eerder genoemde redenen niet steunen. Daarom is het zaak om met onze fractie tot een akkoord te komen en dienen wij een motie in met voor de PVV Noord-Brabant belangrijke punten.

Als toelichting op de motie wil ik het volgende opmerken. Het doel om de ambities en daarmee de kosten bij te stellen spreekt voor zich en komt erop neer dat deze provincie afziet van de ambitie van een provinciale EHS. De alternatieven voor het beheer zonder subsidie waren afgelopen week in de kranten te lezen. Het uitgeven van langlopende rechten om een natuurgebied te beheren en uit te baten naar het model van oude feodale rechten is al een beproefd succes in de Noord-Hollandse waterleidingduinen. Verder was er een opmerking van Pieter van Vollenhoven als voorzitter van het groenfonds die ook wel interessant is. Hij pleit voor een subsidievrij revolverend fonds voor het beheer van natuur, dit naar het voorbeeld van het monumentenbeleid. Verder willen wij in beginsel geen onteigening meer toepassen voor nieuwe natuur. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen dient hiervoor toestemming te worden verkregen van PS.

Naast de motie dien ik tevens een amendement in om iedere verwijzing naar ambities in het bestuursakkoord uit het statenvoorstel te verwijderen.

Tot slot kom ik tot de bestuurlijke rol van de SP gedeputeerde Van den Hout. In de beantwoording van onze Statenvragen bij het interpellatiedebat zijn ons enkele zaken opgevallen. Op vraag negen wordt geantwoord dat GS willen onderhandelen in de geest van het akkoord. Waarom niet naar de letter van het akkoord en in hoeverre is de provincie hiermee nog wel een betrouwbare partner van het Rijk? Bij de beantwoording van de vragen over de gemaakte voorbehouden verwijzen GS vooral naar de externe factoren. De vraag is echter of de gedeputeerde los van deze externe factoren wel de onvoorwaardelijke intentie heeft om het akkoord uit te voeren. Zo niet, op welke punten niet en waarom maakt de gedeputeerde een voorbehoud bij de intenties van het akkoord? Daarnaast is de gedeputeerde in de beantwoording van de technische vragen voorbijgegaan aan de

vraag over zijn in de commissie gedane uitspraak dat met het nieuwe akkoord zaken als de nulstand van invasieve exoten van tafel zouden zijn. De beantwoording richtte zich slechts op de financiële aspecten van dit beleid. Daarom vraag ik nogmaals waarop de gedeputeerde deze uitspraak heeft gebaseerd en of hij er nog achter staat. De PVV is van mening dat gedeputeerde Van den Hout bij dit dossier zijn geloofwaardigheid steeds meer heeft verloren. Sprak hij in december na de Statenvergadering nog van een slecht akkoord, nu wil hij met inachtneming van het akkoord alsnog goedkeuring. De gedeputeerde draait teveel en komt allerm minst overtuigend over. Dat zijn eigen SP Tweede Kamer fractie tegen dit akkoord blijft fulmineren draagt zeker niet bij aan de politieke geloofwaardigheid van hem en zijn partij en zijn fractie in deze Staten. Zo sprak SP kamerlid Van Gerven gisteravond nog van een chantageakkoord, van oude wijn in nieuwe zakken, tot stand gekomen door knevelarij van IPO-bobo's, provincies kiezen voor de kogel of de strop, als men tekent is het onder groot protest en over een financiële gatenkaas. In hoeverre onderschrijft de SP-fractie in deze Staten en de gedeputeerde deze uitspraken van hun partijgenoot en zijn zij bereid afstand te nemen van deze uitspraken?

Tot zover deze termijn. Ik bied de voorzitter de motie en het amendement aan.

De heer *Heijmans* (SP): Kan de heer Van Hattem ook het gedeelte citeren waarin de heer Van Gerven zei, de positie van de provincies te begrijpen die inderdaad moeten slikken of stikken en een keuze moeten maken? Hebt u dat ook gehoord of bent u een beetje selectief aan het shoppen? Als de provincies €600 mln. moeten bezuinigen dan zeggen alle provinciale fracties dat dit typisch zo'n decentralisatie is die inhoudt dat je hun taak krijgt maar er niet genoeg geld bij krijgt. Alle fracties zullen dat het slechte aan het akkoord vinden. U moet nu niet iets dat in het begin is verklaard als het slechte aan het akkoord, de bezuiniging van €600 mln., die inmiddels een absoluut voldongen feit is, maar door blijven trekken om aan te geven dat het nog steeds in alle opzichten een slecht akkoord is. Dat is pure

demagogie.

De heer *Van Hattem* (PVV): Mijnheer Heijmans, u geeft nu een staaltje demagogie naar maoïstisch voorbeeld.

De *voorzitter*: Mag ik jullie oproepen om een beetje beter op de woorden te letten. Het mag fel en scherp zijn maar let een beetje op de toon. Dat geldt voor allemaal.

De heer *Van Hattem* (PVV): Hij had nog een sneer te goed vanwege een eerdere uitspraak van hem in de media.

De bezuiniging van €600 mln. stond al buiten kijf. Met een slecht akkoord werd bedoeld op het deelakkoord tussen de provincies en het rijk. Die €600 mln. ligt daaraan al ten grondslag maar de afspraken die nader zijn gemaakt, zijn nu het deelakkoord en over dat deelakkoord werd gezegd door uw gedeputeerde dat het een slecht akkoord is. Daar gaat het om en daar loopt u nu omheen te draaien. U citeerde de heer Van Gerven ook zelf zeer selectief. Die heeft duidelijk gezegd dat het de kogel is of de strop. Zegt u zelf nu maar of het de kogel is of de strop waar u voor kiest.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voorzitter! Ik heb nog een interruptie richting de heer Heijmans. Ik zat toevallig net de speech van de heer Van Gerven te lezen en ik kan dat stukje waarin hij dat zo letterlijk zegt niet vinden. Kan hij dat zo meteen nog even aangeven?

De *voorzitter*: Door het lid Van Hattem wordt de volgende motie voorgesteld.

“De Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 17 februari 2012,

constaterende:

- *dat bezuinigingen op natuurbeleid noodzakelijk zijn in de huidige situatie van economische crisis;*
- *dat de kosten van het natuurbeleid voor verwerving en beheer mede afhankelijk zijn van de ambities van Provinciale Staten,*

overwegende:

- *dat van de volgens het bestuursakkoord nog te verwerven*

10.000 ha nieuwe natuur een 3500 ha eigen provinciale opgave is die niet door het Rijk betaald of verplicht is;

- dat deze opgave is gebaseerd op een destijds verwachte, maar thans vervallen, voortzetting van ILG-gelden;
- dat voor deze opgave sprake is van een provinciale voorfinanciering van € 91 miljoen;
- dat de provincie hierover nu de rentelasten draagt;
- dat de in het onderhandelingsakkoord Natuur opgenomen eigen provinciale bijdrage in het beheer afhankelijk is van de inzet van Provinciale Staten;
- dat voor beheer van natuur alternatieven mogelijk zijn zonder subsidie, zoals uitgifte van langlopende rechten of een revolverend fonds;
- dat voor gedwongen verkoop (onteigening) weinig maatschappelijk draagvlak is,

dragen GS op om:

- de ambitie om de EHS in Brabant volledig te voltooien bij te stellen;
- de ambitie voor het verwerven van nieuwe natuur bij te stellen tot de van Rijkswege verplichte 6500 ha;
- de door de provincie autonoom beschikbaar gestelde voorfinanciering terug te verkrijgen door verkoop van betreffende gronden;
- met een voorstel te komen om de ambities voor het beheer zoveel mogelijk te beperken;
- in te zetten op vormen van natuurbeheer met alternatieven voor subsidie;
- in beginsel af te zien van grondverwerving door gedwongen verkoop (onteigening);
- indien in uitzonderingsgevallen onteigening toch noodzakelijk is, dit eerst ter goedkeuring voor te leggen aan PS,

en gaan over tot de orde van de dag.”

De voorzitter: Deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Zij krijgt nr. M3.

Door het lid Van Hattem wordt het volgende amendement voorgesteld.

“De Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 17 februari 2012, overwegende:

- dat de ambities om de EHS in Brabant volledig te voltooien in huidige tijden van bezuinigingen hoog gegrepen zijn;
- dat de in het bestuursakkoord '10 voor Brabant'

vastgelegde ambities hiertoe bijgesteld kunnen worden;

- dat deze ambities daarom niet gekoppeld moeten worden aan het Statenvoorstel over het deelakkoord natuur,

besluiten

de volgende overweging uit het Statenvoorstel deelakkoord natuur te schrappen:

gelet op de ambities van het provinciaal bestuur in Brabant zoals zijn vastgelegd in het bestuursakkoord '10 voor Brabant'.”

De voorzitter: Dit amendement maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Het krijgt nr. A1.

De heer P. Smeulders (GroenLinks): Voorzitter! Na de Statenvergadering van 9 december waarin de meerderheid van onze Staten het natuurakkoord verwierp, namen ook de provincies Drenthe, Groningen en Friesland dezelfde beslissing. De provincie Flevoland heeft het besluit uitgesteld. Rijk en IPO gingen opnieuw rond de tafel zitten. Op 8 februari bereikten het Rijk en een delegatie van de provinciebestuurders overeenstemming over uitvoeringsafspraken voor het Natuurakkoord. Dat is op zijn minst bijzonder omdat het staatssecretaris Bleker was die zei dat wanneer een provincie tegen was het hele akkoord van tafel was. In het nieuwe akkoord komt minder grond beschikbaar voor natuur en is er in de eerste jaren ook beduidend minder geld. Dat zijn niet mijn woorden maar die van de Drentse gedeputeerde Munniksma die deel uitmaakte van de eerste onderhandelingsdelegatie die het Natuurakkoord met staatssecretaris Bleker sloot. Oude wijn in nieuwe zakken. Zo kenschetste tweede kamerlid Van Gerven het nieuwste chantageakkoord dat staatssecretaris Bleker heeft gesloten met de IPO-bobo's van het CDA en de VVD. Dat laatste zijn niet mijn woorden maar die van SP kamerlid Van Gerven, gisteravond, minder dan 24 uur geleden, in de Tweede Kamer, onze nationale volksvertegenwoordiging, uitgesproken. Een chantageakkoord! Of zal ik maar weer van een dictaat spreken, zoals de Brabantse gedeputeerde Van den Hout tijdens een hoorzitting in de Tweede Kamer zei.

Voorzitter. We spreken vanavond weer opnieuw over een slecht dictaat, een afspraken-dictaat, een

dictaat waarin natuurgebieden in de uitverkoop worden gedaan, de achteruitgang van de soortenrijkdom in Nederland voortgaat en waarmee bij gebrek aan voldoende middelen internationale verplichtingen niet kunnen worden gehaald.

De heer *Heijmans* (SP): Mijnheer Smeulders, ik begrijp u toch niet zo goed. De heer Van Gerven heeft inderdaad woorden gebruikt als een dictaat, chantage...

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Dat was de heer Van den Hout die dat zei.

De heer *Heijmans* (SP): Ja, de heer Van Gerven en ook de heer Van den Hout. Dat is het in feite toch ook? Die €600 mln. aan bezuinigingen is toch een dictaat? Zelfs de heer Remkes stelde dat in feite vast. Wij zijn toch een overheid die het in dit land niet voor het zeggen heeft maar ondergeschikt is aan de rijksoverheid. Wij hebben toch te maken met een rijksoverheid die dictaten kan opleggen en tegen ons als provincie kan zeggen: je slikt het of je stikt maar, ik geef je de keuze tussen de kogel of de strop. Dan is het de politieke verantwoordelijkheid, al is het moeilijk toch een keuze te maken. Dan gaat het erom af te wegen welke keuze verstandig is in het belang van natuur. Is het dan verstandig om maar te slikken of bij wijze van spreken te kiezen voor de kogel als je weet dat je daarbij wel bevoegdheden krijgt en zaken mag uitvoeren zoals je ze zelf in je bestuursakkoord hebt neergelegd. Of ga je zeggen: nee, ik kies de strop, hang me maar op. Dan heb je dadelijk niks. Ik zeg het een beetje plat maar dat is volgens mij de keuze waar we voor staan. Daar kun je lastige of vervelende woorden voor gebruiken maar het zijn wel de feiten en daar hebben wij mee te maken. Dat is de keuze die de SP uiteindelijk maakt. Het was gisteren de Tweede Kamer die het had kunnen tegenhouden maar die heeft dat gisteren niet gedaan en dat betekent dat wij onze consequenties moeten trekken.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Allereerst vind ik dat in een fatsoenlijk land

overheden niet zo met elkaar horen om te gaan. Verder ben ik het van harte eens met de heer Heijmans dat wij hier in Provinciale Staten wel over het Brabantse natuurbeleid gaan en daarom zal ik dadelijk ook met steun van veel oppositiepartijen een amendement indienen waarin wij een perfect Brabants natuurbeleid regelen en ik ga uit van uw steun daarvoor.

De heer *Kuijken* (CDA): U zei net als ik me de bewoordingen goed herinner, dat de Brabantse natuur in de uitverkoop gaat. Is het niet zo dat de Brabantse natuur als natuur is bestemd en daarmee beschermd is en hebben terreinbeheerders en organisaties als eigenaars niet de zeggenschap over hun eigen natuur en kunnen die dan onvrijwillig worden onteigend?

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): U heeft de brief kunnen lezen die Natuurmonumenten en Brabants Landschap naar de Staten hebben gestuurd. Zij hebben gezegd dat zij er niet aan meewerken. Als u het Kamerdebat van gisteravond heeft gevolgd heeft u ook gehoord dat staatssecretaris Bleker Staatsbosbeheer, dat rechtstreeks onder hem valt, gaat dwingen natuurgebieden te verkopen. Dan gaan Brabantse natuurgebieden in de uitverkoop. Het amendement dat ik zo dadelijk indien zal dat voorkomen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Even een reactie op wat de heer Heijmans zojuist zei. Ik hoor hem steeds harder het standpunt van de heer Van Gerven van de Tweede Kamer verdedigen in plaats van er afstand van te nemen. Daarmee lijkt hij steeds harder tegen het akkoord aan te schoppen. Het verbaast mij ten eerste dat hij zich zo uit. Ik vraag mij steeds af of hij bereid is afstand te nemen van dergelijke uitspraken en dan met name van denigrerende termen als IPO-bobo's en wie hij daar dan onder verstaat.

De heer *Heijmans* (SP): Ik moet het eigenlijk niet doen maar ik wil het toch nog een keer duidelijk maken. Dit akkoord had moeten worden tegengehouden in de Tweede Kamer. Daar debatteert de Kamer erover. Die heeft de middelen en de

macht. Wij als provincie kunnen uiteindelijk alleen maar een afweging maken: stemmen we in met dit akkoord en dan weten we wat we hebben of stemmen we niet in met het akkoord en dan hebben we te vrezen voor onze natuur. Ja, ik had graag gehad dat de Kamer het had verworpen en niet €600 mln. maar bijvoorbeeld maar €60 mln. had bezuinigd. Dat zou mij erg veel waard zijn geweest. Dat is het verschil tussen de positie van de heer Van Gerven van de Tweede Kamer, waar men aan de knoppen zit en wij hier in veel mindere mate. Over de termen en de taal van de heer Van Gerven gaat hij zelf.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Ik had het over een dictaat, dat was u vast niet ontgaan. Een dictaat waarmee de structuur uit onze EHS wordt gesloopt. Een dictaat waarmee geplande natuur met een oppervlakte van bijna de provincie Utrecht wordt geschrapt. Zelfs voor de zeer geringe verwerving en inrichtingsopgave is te weinig geld of ruilgrond beschikbaar. De grond voor grondregeling levert op grond van een eenvoudig sommetje circa €500 mln. op tegen geschatte kosten voor verwerving en in richting van €900 mln.. Dat geeft een gat van €400 mln. De resterende natuur kan niet eens verantwoord worden beheerd. Er is nog steeds te weinig geld voor beheer van de bestaande natuur. Staatssecretaris Bleker stelt maar €105 miljoen beschikbaar terwijl volgens alle deskundigen €250 tot €300 miljoen nodig is. De dekking van dit dictaat is onduidelijk en naar schatting volstrekt onvoldoende. Gisteravond tijdens het Kamerdebat vroeg mijn partijgenoot Rik Grashoff naar het financiële plaatje. Staatssecretaris Bleker weigerde dit te geven. Waarom niet? Omdat er volgens hem bij de provincies geen behoefte aan bestaat. Door die opmerking viel ik bijna van mijn stoel. Er is een en al onduidelijkheid over de dekking. Levert grond voor grond nu wel of niet voldoende geld op? Wanneer en hoe komt dat geld beschikbaar? De staatssecretaris zegt gisteravond al met droge ogen dat er geen behoefte is aan die informatie. Mijn vraag aan ons college van GS is of de provincie Noord-Brabant deze lezing onderschrijft en echt geen behoefte heeft aan een compleet en

gespecificeerd financieel plaatje over het Natuurakkoord. Verder worden verantwoordelijkheden tussen rijk en provincies rommelig en onlogisch toebedeeld. Zelfs na twee toelichtingen is het enige wat echt duidelijk is dat het onduidelijk is. Dit dictaat draagt daarmee een wereld aan blijvende conflictstof in zich tussen Rijk en de provincies maar ook tussen de Europese commissie en het Rijk of tussen Rijk en provincies enerzijds en de natuurorganisaties anderzijds. Het is een stukje bestuurlijk broddelwerk. Feiten lijken er in dit dossier helaas niet meer toe te doen. Niettemin verwacht staatssecretaris Bleker dat alle provincies zullen meewerken. Met provincies die dat niet doen zal op strikte manier via de wet worden afgerekend, zo zei hij. De chantage neemt ongekende vormen aan. Voorzitter. Ik heb er genoeg van.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Mijn eerste vraag aan de heer Smeulders is of hij van plan is nee te gaan zeggen tegen dit dictaat. Als dat zo is, is het geen dictaat want dan heb je nog ruimte om nee te zeggen.

De SP is het volledig eens met de heer Smeulders als hij zegt dat er zoveel onduidelijk is aan dit dictaat. Maar vindt de heer Smeulders dan dat als Brabant het akkoord weer afwijst, de situatie duidelijker is en er minder risico's zijn voor de Brabantse natuur? Met andere woorden, kiest de heer Smeulders voor de realiteit die heel erg onzeker is door dit akkoord of kiest de heer Smeulders voor een realiteit die ook heel erg onzeker is als we dit akkoord afwijzen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Uw vraag vormt het perfecte bruggetje naar het tweede deel van mijn betoog. Ik zou u willen vragen dat eerst aan te horen en dan te kijken of uw vraag is beantwoord. Anders doe ik graag nog een poging. Voorzitter. Ik zei net dat ik er genoeg van heb, genoeg van een rijksoverheid die de natuur ziet als een sluitpost en provincies opzadelt met een onaf en verwoestend Natuurakkoord. Dat is dan ook de reden dat we de motie van de PvdA, "eens maar nooit meer, een oproep tot constructief overleg", mede indienen. Mevrouw Knoet zal haar dadelijk

toelichten.

Wat voor GroenLinks voorop staat is dat de Brabantse natuur niet mag lijden onder de impasse die dreigt te ontstaan rondom de decentralisatie van het natuurbeleid. Het dictaat hoeft niet tot kapitaalvernietiging en schade aan de Brabantse natuur te leiden, wanneer de provincie Noord-Brabant zelf de bal oppakt.

De heer *Kuijken* (CDA): Ik hoor uitspraken als bestuurlijk broddelwerk, ondoordacht, onaf, gatenkaas. Ik hoop wel dat de motie die o.a. de PvdA en GroenLinks gaan indienen, heel erg goed financieel onderbouwd is.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): De motie gaat over de handelwijze, ik ga een amendement indienen. Daarin zit inderdaad een verwijzing naar een financiële onderbouwing.

Daarom hebben we samen met de PvdA, de PvdD, 50PLUS en de OSN een amendement opgesteld, waarin vier uitgangspunten voor het Brabantse natuurbeleid worden genoemd, dus hetgeen waar wij hier over gaan. In lijn met het bestuursakkoord blijft de realisatie van de complete ecologische hoofdstructuur het uitgangspunt. We zijn realistische genoeg om te beseffen dat in deze tijden misschien niet meer even veel geld beschikbaar is als in het verleden. Het wordt dan ook over meer jaren verspreid. Ik kan mij niet voorstellen dat ook maar één coalitiepartij daar wat op tegen heeft, want het staat letterlijk zo in het bestuursakkoord.

Ons tweede uitgangspunt is dat adequaat beheer van de natuur voorop staat. De provincie stelt voldoende middelen beschikbaar voor natuurbeheer en dat lijkt mij ook een redelijk punt, als we niet eens het bestaande goed kunnen onderhouden.

Dan kom ik bij misschien wel het meest fundamentele punt. Brabantse natuur mag niet worden omgezet in maisvelden. De provincie zet gronden voor de EHS die met eigen middelen zijn aangekocht, zo effectief mogelijk in voor realisatie van de EHS. Ook voor de bestaande natuur binnen de EHS die door het Rijk te koop wordt aangeboden, zal de provincie zich maximaal

inspannen om de natuur te beschermen en te beheren. Ook dat lijkt mij redelijk.

Mijn vierde en laatste punt is dat gronden, al in het bezit van terreinbeheerders en organisaties, alleen op basis van vrijwilligheid worden ingezet volgens de grond-voor-grond-regeling. Het is toch van de zotte te denken dat je iets kunt verkopen wat helemaal niet van jou is? In wat voor land leven we dan.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Mijnheer Smeulders, wat kost dat allemaal? Hebt u dat ook onderbouwd?

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Het enige waar direct of op termijn middelen voor zijn, zijn die voorgefinancierde gronden in Brabant ten bedrag van €93 mln. die wij waarschijnlijk niet meer of maar een klein gedeelte van het Rijk gaan krijgen en die wij zelf moeten betalen. Daar heeft afgelopen week een mooi krantenartikel over gestaan en we hebben er maandagavond een presentatie over gehad.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): En de rest? U noemde nog een paar punten en die kosten ook geld. Hebt u die ook onderbouwd?

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor adequaat natuurbeheer krijgen we gewoon een beheervergoeding van het Rijk. Die is waarschijnlijk niet voldoende maar met een begroting als die van de provincie Noord-Brabant zou ik mij daar niet druk over maken. Over de gronden van Staatsbosbeheer die in Brabant worden aangekocht – het is nog totaal onduidelijk hoeveel het er zijn – spreken wij als principe uit dat wij ons maximaal inspannen om die gronden voor de natuur te behouden. Het hoeft niet eens zo te zijn dat de provincie die zelf koopt.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dat is geen antwoord op mijn vraag. Ik vroeg u concreet aan te geven wat uw voorstel kost.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Ik zeg dat ik dat niet concreet kan aangeven. Ik zeg wel dat dit

uitgangspunten zijn voor een Brabants natuurbeleid. Als deze uitgangspunten worden aangenomen, weten we dat het Natuurakkoord in Brabant niet desastreus uitvalt. Dat mag mijn partij en de partijen die dit amendement mede ondertekenen, best wat geld kosten.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Het gaat er niet om dat het best wat geld mag kosten. Ik vraag wat het kost.

De *voorzitter*: Volgens mij is hierover voldoende van gedachten gewisseld.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! De cruciale vraag is natuurlijk of als dit amendement het haalt, u dan dat vermaledijde deelakkoord natuur ondersteunen. U amendeert het besluit in te stemmen met het deelakkoord natuur. Als u via een amendement daar vier punten aan toevoegt, stemt u in met het deelakkoord natuur.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): In mijn verdere verhaal geef ik antwoord op de vraag van de heer Heijmans. Wat is de SP snel vandaag! Zal ik het doen?

De *voorzitter*: Er zijn eerst nog twee andere interrumpanten.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Het punt van de heer Smeulders is dat hij denkt een zelfstandig Brabants natuurbeleid te kunnen voeren door die gronden aan te houden. Ik denk er precies het tegenovergestelde van. Mijn motie is er juist op gericht, die gronden te verkopen. Die zijn al aangekocht en vertegenwoordigen een waarde van €91 mln. Het is een flinke portefeuille. Op dit moment draagt de provincie de rentelasten, dus kosten ze ons gewoon geld. Met het oog op de bezuinigingen die van de kant van het Rijk zullen komen, is het niet realistisch te denken dat we die gronden gemakkelijk kwijtraken in die ruilsituatie. Het is voor ons dus aantrekkelijk die gronden te verkopen door ze op de markt te zetten en die €91 mln. of wat we ervoor terug kunnen krijgen vanuit de markt – houd er rekening mee, de grondprijzen

dalen op dit moment structureel – kunnen we prachtig op een goede manier inzetten voor bijvoorbeeld natuurbeheer. Als we het op die manier doen, komt het het Brabantse natuurbeleid ten goede. Zoals de heer Smeulders het wil kost het alleen maar geld door rentelasten.

De *voorzitter*: Mijnheer Van Hattem, interrupties zijn niet voor hele betogen en termijnen. Kort en krachtig graag.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! In tegenstelling tot de fractie van de PVV onderschrijft mijn fractie wel het uitgangspunt van het bestuursakkoord dat de complete EHS in Brabant wordt afgemaakt. De helft van die gronden, dus van die €93 mln., ligt al in de EHS en die wil hij dan gaan verkopen? Dat is echt een verschil in politiek inzicht.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het zijn dan al vaak natuurgronden en die kunnen maar voor heel beperkte doelen worden gebruikt. Het zal dus verkocht worden aan een particulier of instelling voor wie het interessant is iets met natuur te doen op die gronden. Zoals we al hebben besproken in het kader van het koersdocument, kan het bijvoorbeeld ook een biologisch hopveldje zijn dat in het natuurgebied ligt. Dat kan dan ook prachtig worden ingepast. Het zijn allemaal mooie mogelijkheden om met een andere benadering het van onderaf mooi op te pakken.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! Ik wil de PVV eraan herinneren dat ze gewoon in hun eigen programma hebben staan dat de EHS de EHS moet blijven. In die zin begrijp ik de uitlating van de heer Van Hattem niet want die gaat tegen zijn eigen kiezers in. Ik denk dat de constructie van de heer Van Hattem op zichzelf wel handig zou kunnen zijn, maar laten we die gebruiken voor de stukken die nog geen natuur zijn.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik wil er kort op reageren. We gaan niet tegen ons eigen programma in. Ons programma zegt dat we de huidige, al gerealiseerde EHS willen behouden,

dus de bestaande natuur behouden. We hebben er nergens voor gepleit de EHS ook af te maken. We waren juist de enige partij die in de zogenaamde groene stemwijzer van Natuurmonumenten destijds er eerlijk in was dat wij de EHS niet wilden afmaken. Andere partijen stonden allemaal keurig in een groen veldje in die tabel.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Ik rond mijn betoog af met misschien wel het meest opmerkelijke gedeelte, in ieder geval voor de heer Heijmans. Met het amendement laat een groot deel van de oppositie zien dat wij constructief willen samenwerken in het belang van Brabant. De centrale vraag vanavond is volgens mij ook niet of Brabant voor of tegen het Natuurakkoord met staatssecretaris Bleker stemt. De centrale vraag is, wat het beste is voor de Brabantse natuur. Kunnen we samen uitgangspunten vaststellen zodat we zeker weten dat dit akkoord of dictaat – het maakt niets uit hoe ik het noem – niet desastreus voor de Brabantse natuur uitpakt. Ik hoor graag van de gedeputeerde per onderwerp, de vier die ik zojuist heb genoemd, hoe het college tegenover ons amendement staat.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik krijg nu het gevoel dat we in deze provincie dreigen te gaan besturen bij motie of amendement. Wat u zegt is dat wij onze complete visie even in die vier punten van dat amendement moeten neerleggen. Over het ontwikkelen van een visie op de Brabantse natuur hebben we in ons bestuursakkoord al fantastische zaken staan, waar volgens mij geen enkele provincie in Nederland kan tippen. Daar mogen we trots op zijn. En dan hoor ik de heer Smeulders nu met zijn amendement zeggen dat we even een compleet nieuwe visie op de natuur moeten gaan neerleggen. Eigenlijk zegt hij dat voor of tegen het deelakkoord helemaal niet centraal staat. Volgens hem staat centraal de toekomst van de Brabantse natuur en die legt hij in vier punten in het amendement vast. Dat vind ik erg kort door de bocht.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Het klopt, mijnheer Heijmans, dat wij vier uitgangspunten

noemen. Het is geen nieuwe visie. Wij gaan nog een nieuwe visie opstellen. Dit zijn vier uitgangspunten die een soort van rode draad of basis vormen voor die visie. Terecht vraagt u, waarom ik die nu formuleer. Vandaag stemmen we wel of niet in met het Natuurakkoord. Voor mijn fractie en de fracties die het amendement indienen is het essentieel te weten, hoe dit akkoord gaat uitpakken in Brabant. Als dit de uitgangspunten zijn voor het uitvoeren van dit akkoord en we ons natuurbeleid op grond daarvan vorm gaan geven, is het beter dat wij baas in eigen huis blijven.

De heer *Heijmans* (SP): Feitelijk zegt u dus dat als wij instemmen met het deelakkoord, wij onze eigen uitgangspunten kunnen formuleren, want dat doet u met uw amendement. U zegt daarmee dat als we het deelakkoord verwerpen, we niets meer aan onze uitgangspunten hebben, want dan hebben we het niet meer voor het zeggen. In feite zegt u met uw amendement en toont u ermee aan, hoe belangrijk die koppeling is van instemmen met het deelakkoord om vervolgens je eigen uitgangspunten, eigen criteria en eigen natuur te ontwikkelen en te beschermen. Ik vind het fantastisch, maar ik concludeer uit deze constructie dat u hiermee onderkent dat voor de toekomst van de Brabantse natuur instemming met het deelakkoord natuur wezenlijk is.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor de toekomst van de Brabantse natuur is het wezenlijk dat deze vier uitgangspunten centraal staan. Wanneer deze vier uitgangspunten centraal staan, kunnen wij zelf zo'n desastreus natuurakkoord wel aan. Staan deze uitgangspunten niet centraal – ik ben zeer benieuwd naar de inhoudelijke reactie van de SP-fractie daarop – dan is het akkoord zo funest dat ik onder geen beding er voor wil stemmen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! De heer Heijmans zei zojuist dat er al van alles over de EHS in het bestuursakkoord staat. Tot nu toe hebben we daar nog nooit een financieel plaatje van gezien. Ik ben benieuwd wat hij zo meteen

zegt over hoe wij dat realiseren en betalen.

Mevrouw *Spierings* (D66): Ook ik heb een vraag aan de heer Heijmans. Ik begrijp niet zo goed dat hij zijn verhaal hier begon op het moment dat de vergadering nog maar net was gestart, met de vraag, waarom er niet een voorstel ligt van de verzoekers van het debat en waarom dit vanuit GS moet komen. Dan komt er een voorstel vanuit een groot aantal partijen dat het amendement heeft ingediend, en is het ineens te snel om op dat voorstel te reageren en dan is het ineens een heel complexe visie waar vanavond geen uitspraken over kunnen worden gedaan. Ik volg het even niet.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Ook van mij een vraag aan de heer Heijmans. Ik stelde daarstraks al vast dat het moeilijk is om te luisteren. Ik zou willen adviseren, amendementen eerst gewoon even te lezen, want volgens mij is het amendement dat wordt ingediend, een amendement waarin wij aan de coalitie vragen of zij datgene wat zij in hun eigen bestuursakkoord 10 voor Brabant hebben staan, hard aan ons willen toezeggen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Ik wil nog zeggen dat de laatste zin van mijn amendement is dat wij GS vragen in de Voorjaarsnota met een dekkingsvoorstel te komen om dit te realiseren.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik wil eerst even reageren op mevrouw Knoet die vraagt of de coalitiepartijen datgene wat letterlijk in het bestuursakkoord staat, willen bevestigen. Zij zei ook dat in het amendement niets anders staat dan in het bestuursakkoord staat. Zij vraagt dus aan ons te bevestigen dat wij nog steeds achter het bestuursakkoord staan. Dat is niet zo moeilijk, dat wil ik best wel doen. Maar ik denk dat er wel degelijk wat anders in het amendement staat dan wat in het bestuursakkoord staat.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Dat weet ik niet. Ik weet niet wie het al of niet heeft gelezen. Er staat één aanvulling bij en dat gaat over de maximale inspanning als het gaat om de gronden die het Rijk

zou willen verkopen. Dat staat inderdaad niet in het bestuursakkoord. Wij vragen inderdaad, het eens hard te maken en te laten zien hoe we dat gaan betalen. Geef ons het vertrouwen dat zij er ook daadwerkelijk achter blijven staan.

De heer *Heijmans* (SP): Ik ga u niet het vertrouwen geven dat wij achter het bestuursakkoord blijven staan, want dat vertrouwen kunt u gewoon hebben en u heeft geen enkele reden om daaraan te twijfelen. U heeft trouwens zelf ook het bestuursakkoord ondersteund. Ik vind het een beetje vreemd dat juist van u de vraag komt of wij nog steeds achter het bestuursakkoord staan.

Mevrouw *Spierings* zegt dat ik nu met het verwijt kom dat zij met amendement en moties komt. Nee, wat ik van u als oppositie die een vergadering aanvraagt, had verwacht is dat u duidelijk had gemaakt te willen besluiten het deelakkoord te verwerpen of aan te nemen. Dat was de vraag die van de kant van staatssecretaris Bleker voorlag en daar heeft u geen duidelijkheid over geschapen. Dat was simpelweg mijn vraag en dat was simpelweg de normale gang van zaken die ik van u had verwacht.

De *voorzitter*: Door de leden P. Smeulders, mw. Knoet-Michels, Van der Wel, Krol en Kap wordt het volgende amendement voorgesteld.

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 17 februari 2012, besprekende 'Het onderhandelingsakkoord en uitvoeringsafspraken IPO-Rijk 'decentralisatie natuur', constaterende dat:

- het goed is dat het natuurbeleid wordt gedecentraliseerd van het Rijk naar de provincies;

overwegende dat:

- de Brabantse natuur niet mag lijden onder de impasse die dreigt te ontstaan rondom het Natuurakkoord;

- het Natuurakkoord niet tot kapitaalvernietiging en schade aan de Brabantse natuur hoeft te leiden, wanneer de provincie Noord-Brabant zelf de bal oppakt, besluiten in ontwerpbesluit 16/12 B onder:

- in te stemmen met het onderhandelingsakkoord 'decentralisatie natuur' met bijbehorende uitvoeringsafspraken, toe te voegen:

- *in Brabant worden onderstaande uitgangspunten gehanteerd:*
 - *zoals aangegeven in het bestuursakkoord blijft de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) het uitgangspunt. De realisatie wordt over meerdere jaren gespreid;*
 - *adequaat beheer van de natuur staat voorop. De provincie Noord-Brabant stelt voldoende middelen beschikbaar om te voldoen aan de SNL-regeling voor natuurbeheer;*
 - *Brabantse natuur wordt niet omgezet in maïsvelden. De provincie zet gronden voor de EHS die met eigen middelen zijn aangekocht, zo effectief mogelijk in voor realisatie de EHS. Ook voor bestaande natuur binnen de EHS, die door het Rijk wordt aangeboden, zal de provincie zich maximaal inspannen om de natuur te beschermen en te beheren;*
 - *gronden reeds in bezit van terrein behorende organisaties worden alleen op basis van vrijwilligheid ingezet volgens de grond-voor-grond-regeling;*
- *in de Voorjaarsnota doet Gedeputeerde Staten een dekkingsvoorstel gebaseerd op deze uitgangspunten."*

De voorzitter: Dit amendement maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Het krijgt nr. A2.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Volgens onze optiek zijn er nu eenmaal afspraken waar je uit fatsoen niet op terugkomt. Zo hadden we in Nederland afgesproken om de biodiversiteit te herstellen. Dat is de reden waarom we de EHS willen realiseren. Die verplichting is het Rijk met de provincies aangegaan, voor lange termijn. Nut en noodzaak van de EHS zijn aangetoond. We hebben geen enkele aanwijzing dat sinds de afspraken over de EHS begin jaren 90 er een halt is toegeroepen aan de achteruitgang van onze biodiversiteit, Sterker nog, deze is ondanks alle inspanningen alleen maar verder afgenomen. Aan het oorspronkelijk akkoord, waar wij als Staten tegen hebben gestemd, is in feite niets veranderd. Een beetje meer duidelijkheid, een beetje meer geld. Eerst een korting van €600 mln. op de EHS en nu een fooi van €25 mln. Eerst een korting van €72,5 mln. op beheer en nu een extraatje van €5 mln. Wij raken daardoor in het geheel niet in een juichstemming.

De heer *Kuijken* (CDA): Bent u ervan op de hoogte dat de bezuinigingen waar u het over heeft, niet alleen voor de EHS gelden maar ook landschappen, reconstructie en watermaatregelen betreffen? Die €600 mln. gaat niet alleen ten koste van de EHS.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Des te ernstiger is het dat er zo weinig geld overblijft voor de EHS.

Het natuurakkoord, oud of nieuw, is en blijft daarom een natuurafbraakakkoord. Meer en meer soorten sterven uit of staan op het punt van uitsterven.

De Ark van Noah wordt kleiner en kleiner. Misschien kosteneffectief maar ethisch onverantwoord. In het huidige aangepaste natuurakkoord is de tendens om te komen tot een kleinere maar betere EHS, waarin alle belangrijke natuurdoelen moeten worden gehaald. Deze doelen worden bepaald door internationale opdrachten en verplichtingen. Dat legt een zware prestatiedruk op de EHS.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! De heer Van der Wel zegt dat de ark van Noah steeds kleiner wordt maar het gaat juist zeer goed met de biodiversiteit in Nederland. Het lijkt mij onnodig daar extra inspanningen voor te leveren. Zelfs hier in Brabant is onlangs voor het eerst in honderd jaar een ravenpaartje in de Maashorst gesignaleerd. Wat dat betreft heeft de Ark van Noah zijn vleugels in Brabant goed uitgeslagen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Het is een aardig voorbeeld maar ik baseer mij op de plannen van het Bureau voor de Leefomgeving. Die laten nog steeds een daling zien van 100% biodiversiteit honderd jaar geleden tot nu nog 13%. Daar draagt het broedpaar van een bepaalde vogelsoort niet veel aan bij.

De voorzitter: Eén raaf maakt nog geen zomer.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Heel goed voorzitter, dank u wel.

Wanneer er alleen plaats is voor een kleinere EHS

dan zou er ook uitsluitend aan natuurprestaties moeten worden gewerkt. Dat betekent dus ook geen secundaire functies meer als recreatie, commerciële activiteiten, houtoogst, jacht in de EHS. Dat kan de EHS gewoon niet aan, daarvoor is het te klein. In die gedachte is natuurcompensatie voor ambitieuze projecten ook weggegooid geld. Als we dan toch naar efficiëntie kijken: Hierover zijn geen aanvullende aanspraken gemaakt in het akkoord.

Een aantal andere zaken blijven in het akkoord onbesproken. De Partij voor de Dieren wil er twee uitlichten. Wij vinden het onbegrijpelijk dat we instemmen met een incompleet akkoord zonder dat de fysieke en financiële gevolgen voor stikstof- en waterregulering goed in kaart zijn gebracht, terwijl dit juist de meest omvangrijke en daarmee kostbaarste problemen zijn voor de belabberde toestand van de Brabantse natuur. De PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) laat nu ook weer op zich wachten zoals blijkt uit de kamerbrief van 13 februari jl. Ondertussen worden de provincies wel gedwongen om in te stemmen met een slecht uitgewerkt akkoord. Wij vragen ons af wie er straks op de blaren moet zitten. Niet de heer Bleker.

We hebben begrepen dat het invasieve soortenbeleid wordt uitgewerkt in de nieuwe Natuurwet. Echter, we hebben ook geconstateerd dat het nog steeds onderdeel is van het huidige Natuurakkoord. Ongeacht of de partij van de heer Van Hattem voor of tegen het natuurakkoord is, vragen wij of zijn partij ons standpunt kan onderschrijven dat het invasieve soortenbeleid zoals door het Rijk omschreven onethisch en tevens financieel onuitvoerbaar is. Wij dienen daarvoor een motie in. Daarmee laten wij als Staten weten dat wij als provincie geen medewerking zullen verlenen aan het bejagen van invasieve soorten en daarmee informeren we tevens de staatssecretaris van onze insteek in de gesprekken over de nieuwe Natuurwet.

Er komen nieuwe bezuinigingen aan. Welke garanties hebben we dat het huidige akkoord van tafel gaat en er in de toekomst een nieuw akkoord komt?

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! De heer Van der Wel gaat nu wel erg gemakkelijk voorbij aan de lijst met invasieve exoten. Ik deel overigens de opmerking dat het nog steeds in het Natuurakkoord staat en dat de gedeputeerde ook duidelijk moet maken hoe het in z'n werk gaat. Los daarvan wordt er nu een motie over ingediend. Er zijn bepaalde invasieve exoten die een gevaar kunnen vormen voor de volksgezondheid en ook voor andere dierensoorten. Het kunnen tijgermuggen zijn en andere soorten die ziektes kunnen verspreiden. Daarom is het toch wel zaak bepaalde soorten invasieve exoten te bestrijden en te weren uit onze natuur. Het onverkort vaststellen dat er geen invasieve exoten bejaagd mogen worden, kan een risico opleveren voor de volksgezondheid. Hoe kijkt de heer Van der Wel daar tegenaan?

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik wacht een motie van de PVV voor het bejagen van de tijgermug met spanning af.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! De heer Van der Wel maakt zich nu wel erg gemakkelijk van deze vraag van de heer Van Hattem af. Het is bekend – denk aan de Everglades – dat inheemse dieren gewoon te lijden hebben onder bepaalde invasieve exoten. Daarom denk ik dat het een goede zaak is als die wel degelijk worden bestreden. Hoe denkt de heer Van der Wel daarover?

De heer *Van der Wel* (PvdD): Onze partij is principieel tegen het bejagen van dieren. Wij denken niet dat we een aantal soorten die nu invasief in Nederland zijn, kunnen tegenhouden. Het lijkt mij volstrekt onmogelijk.

De *voorzitter*: Mij lijkt dat we het bij het onderwerp van het debat moeten houden.

Door het lid Van der Wel wordt de volgende motie ingediend.

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 27 februari 2012,

constaterende:

- dat in het Natuurakkoord het exotenbeleid van Rijk naar

provincies wordt overgeheveld;

- *dat de zogenaamde 'invasieve diersoorten' dieren zijn die zich inmiddels permanent in de Nederlandse natuur hebben gevestigd;*
- *dat het onmogelijk is gebleken om deze diersoorten door doding volledig uit de natuur te laten verdwijnen, overwegende:*
- *dat het doden van deze diersoorten veel dierenleed veroorzaakt en de balans in de natuur verstoort;*
- *dat het doden veel geld kost zonder dat daar een resultaat aan gekoppeld kan worden;*
- *dat in het Natuurakkoord en de bijlagen niets gespecificeerd is over het exotenbeleid,*

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *af te zien van het voeren van een actief exotenbeleid;*
 - *de staatssecretaris ervan op de hoogte te stellen dat de provincie geen medewerking zal verlenen aan het voeren van een actief exotenbeleid,*
- en gaan over tot de orde van de dag."*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Zij krijgt nr. M4.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voorzitter! We staan hier omdat het Rijk en het IPO voor volgende week een standpunt van ons willen horen. Ik had liever bij de kommer en kwijl in Deurne in de kroeg gestaan dan hier tussen kommer en kwel.

Ik heb enkele vragen en voorstellen. De PvdA is geschokt door de rigoureuze bezuiniging van het kabinet op de natuur. Het over de heg kieperen van de verantwoordelijkheid voor natuurbeleid naar de provincies zonder geld getuigt van onbehoorlijk bestuur. We gaan er niet eens onze internationale afspraken mee halen, het wordt doorgeschoven naar 2016. Zo redden we de natuur in dit land niet en daarmee ook in het verlengde daarvan de gezondheid van mensen niet. Ook bestaat er nog geen enkele zekerheid over de hoeveelheid geld die de provincie gaat krijgen. Tekenen bij het kruisje is daarom onduidelijk. Indertijd is met minister Veerman door elk van de provincies een ILG-contract getekend waarin zij voor zeven jaar voldoende geld zouden krijgen om het beheer van de natuur te bekostigen. Die zeven jaar zijn nog niet om.

Misschien is het ook tijd dat de rechter daar een uitspraak over doet en eens kijkt naar het beleid van het kabinet. De gedeputeerde kan mij wellicht melden waarom die keuze niet is voorgelegd. De Staten hebben immers op 9 december een nee uitgesproken.

De gedeputeerde was ook wel heel erg snel tevreden met het nieuwe resultaat. Waarom dacht u te kunnen zeggen dat wij er wel blij mee zouden zijn? Praat hij te snel en te gemakkelijk voor zijn beurt of is het gewoon naïef om te zeggen dat hij vooral blij is met "de toezeggingen van Bleker dat er niet meer bezuinigd zal worden gedurende deze kabinetsperiode op natuurbeheer". Ik verwijs naar mijn opmerking over de afspraak met Veerman; die gaat nu immers ook op de helling. Waar komt zijn optimisme vandaan en wat heeft die heer Bleker hard toegezegd? Kan de gedeputeerde mij daarover informeren?

De heer *Heijmans* (SP): Dit optimisme is er omdat dit kabinet er nog maar twee maanden zit.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): De PvdA heeft zich verbaasd over het voorstel van GS om akkoord te gaan met het Natuurakkoord. Waarom hebben ze geen gebruik gemaakt van de optie wel uit te voeren maar niet het gehele akkoord te aanvaarden? Het zou een meer logische insteek zijn als GS daadwerkelijk naar ons hadden geluisterd. Zoveel beter is het nieuwe akkoord niet.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Mevrouw Knoet spreekt over optimisme van de gedeputeerde maar waar komt het optimisme van mevrouw Knoet vandaan als zij zegt dat als wij tegen het Natuurakkoord stemmen Bleker wel tot inkeer zal komen en het wel goed komt met de Brabantse natuur?

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Punt één is dat ik dat nog niet heb gezegd. Verder is de gedachte dat een zodanige keuze is gemaakt in die natuur dat het niet ontzettend veel slechter kan. Wij denken dat het helemaal zal moeten gaan op de krachten van Brabant zelf. Ik kom dadelijk nog even terug op het amendement dat GroenLinks heeft

ingediend en dat wij mede steunen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Mevrouw Knoet spreekt over optimisme en over "wij denken dat", maar ik vind het nogal gedurfd van mevrouw Knoet om dat soort uitspraken te doen op basis van denken en hopen en wishful thinking en er dan vanuit te gaan dat het wel goed komt met de natuur in Brabant.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Dan kunnen we elkaar de hand geven want op dezelfde manier praat u over het halen van de doelen van dit Natuurakkoord en zegt u te denken dat het in 2016 wel in orde zal zijn als u akkoord gaat met het Natuurakkoord. Ik zei al dat de PvdA er verbaasd over was.

Dat er in deze periode minder geld was en dus ook minder geld voor aanleg van natuur onderkennen wij natuurlijk ook. Wij hebben dan ook geen haast; de EHS kan ook later worden afgemaakt. In de tussentijd willen wij wel voorkomen dat wat ooit de natuur was, nu wordt afgebroken en na verkoop wordt volgebouwd. De afgelopen dagen hebben we constructief meegewerkt en meegekeken met partijen of het mogelijk is een meerderheid te krijgen voor een akkoord waarin wij hier met elkaar helderheid konden geven dat het in Brabant niet zou gaan betekenen dat we minder natuur gaan krijgen, dat we toezeggingen krijgen bij de uitwerking van het bestuursakkoord, dat de EHS wordt afgemaakt en dat we zouden kunnen zien dat het zal gebeuren. De SP, het CDA, de VVD hebben dat vandaag niet willen herbevestigen. De gedeputeerde zag het wel maar zijn eigen partij vond het debat vandaag niet nodig want het standpunt was al bepaald. Wij dienen samen met GroenLinks een motie in waarin wij GS verzoeken in de Voorjaarsnota zichtbaar te maken een uitvoerings- en dekkingsvoorstel voor de wijze waarop zij de EHS afspraken uit het bestuursakkoord willen realiseren.

Tenslotte nog een opmerking over het proces. De wijze van werken van kabinet en provincie is weinig constructief geweest en werd sterk gestuurd vanuit dictaten en werd niet voor niets ook genoemd als een chantagebeleid. Zo moeten we

dat in dit land niet willen; ik ben daarover ook duidelijk geweest in december. Dat zet mensen tegen elkaar op en brengt ons niet verder. Wij dienen dan ook samen met GroenLinks en D66 een motie in: eens maar nooit weer. Alaa!

De *voorzitter*: Door de leden mw. Knoet-Michels, P. Smeulders en mw. Spierings wordt de volgende motie ingediend.

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 17 februari 2012, besprekende het 'Het onderhandelingsakkoord en uitvoeringsafspraken IPO-Rijk decentralisatie natuur',

constaterende dat:

- *in het bestuursakkoord 10 voor Brabant is aangegeven dat de ambitie is de hele EHS te realiseren,*

besluiten:

- *dat GS in de Voorjaarsnota 2012 een uitvoerings- en financieel dekkingsvoorstel voorlegt op welke wijze ze de EHS-afspraken uit het bestuursakkoord realiseren, en gaan over tot de orde van de dag.”*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Zij krijgt nr. M5.

Door de leden mw. Knoet-Michels, mw. Spierings, P. Smeulders, Van der Wel en Krol wordt de volgende motie ingediend.

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op vrijdag 17 februari 2012,

overwegende dat:

- *de wijze waarop het Natuurakkoord tot stand is gekomen, een werkwijze is*
 - *die weinig constructief is gebleken;*
 - *die kabinet en provincie tegenover elkaar hebben gezet,*
- *in het belang van een effectief bestuur in ons land een constructief overleg binnen openbaar bestuur voorwaarde is;*

spreken uit:

eens, maar nooit weer;

verzoeken Gedeputeerde Staten om namens ons aan de regering kenbaar te maken, dat we:

- *de wijze waarop het Natuurakkoord tot stand is gekomen, nadrukkelijk afwijzen;*
- *in het belang van ons land in de toekomst een meer*

constructief overleg verwachten waarbij vertrouwen in elkaar de basis van overleg vormt, en gaan over tot de orde van de dag.”

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslaging. Zij krijgt nr. M6.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Voorzitter! In december heeft de fractie van de VVD ingestemd met het onderhandelingsakkoord tussen het Rijk en het IPO over de decentralisatie van de natuur. Ook stemden wij in met de memorie van toelichting die het IPO bij dit akkoord had geschreven. Nu vraagt u ons dit opnieuw te doen met daarbij de uitvoeringsafspraken. In december constateerden we dat het voor alle onderdelen uit het akkoord nog niet duidelijk is wat de consequenties voor onze provincie zouden zijn. De afgelopen tijd zijn het Rijk en het IPO voortvarend aan het werk gegaan om dat onderhandelingsakkoord verder uit te werken en in te vullen. Inmiddels zijn tussen het IPO en het Rijk scherpe afspraken gemaakt. Deze afspraken liggen nu ter beoordeling voor. Een belangrijke afspraak is dat het Rijk en de provincies samen een toelichting bij het onderhandelingsakkoord schrijven waarbij de memorie van toelichting van het IPO uitgangspunt is. Daar zijn we blij mee want wij hebben de vorige keer al gezegd dat wij dat heel belangrijk vonden. Wij kunnen er tevreden mee zijn dat in ieder geval 6000 ha van de aanvullende gronden om niet door het Rijk beschikbaar wordt gesteld en dat er later een evaluatie volgt om te bezien of de doelstellingen gerealiseerd kunnen worden dan wel dat nog meer rijksgronden beschikbaar gesteld moeten worden. Ook op andere onderdelen zoals het faunafonds, het agrarisch natuurbeheer, het beheer van de EHS etc. is meer duidelijkheid gekomen over wie voor wat verantwoordelijk is. Wij zijn ook blij dat we de motie hebben aangenomen waarmee we GS hebben gemandateerd aan die onderhandelingen deel te nemen. Wellicht heeft het nog enige zoden aan de dijk gezet, maar we zijn er nog niet. Ook de verdeling van de gronden en de gelden tussen de provincies moet nog verder worden uitgewerkt. Gelet op de uitvoeringsafspraken die nu voor ons liggen, heeft

de fractie van de VVD er alle vertrouwen in dat men daar onderling wel uitkomt.

We zeiden het in december al, door in te stemmen met het onderhandelingsakkoord en nu met de uitvoeringsafspraken wordt de provinciale positie sterker en worden de verantwoordelijkheden groter. Voortaan is de provincie verantwoordelijk voor het landelijk gebied, het regionaal beleid, voor de natuur, recreatie en toerisme, landschappen natuurversterking van de landbouw en de leefbaarheid. Ik noem het allemaal nog maar eens.

In het voorstel van GS lezen we dat het bij deze uitvoeringsafspraken nog steeds mogelijk is het beleid naar onze eigen ambities in te vullen, waarbij het bestuursakkoord en de ambities van een maatschappelijke partner zoals aangegeven in het manifest het Brabants buitengebied in een metropolitaanse omgeving het uitgangspunt is. Daar zijn we tevreden over.

Om op een aantal punten nog wat meer informatie te krijgen heeft de fractie van de VVD een aantal technische vragen gesteld. Eén van de vragen was wat het risico is als we niet akkoord gaan met het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur met de daarbij behorende uitvoeringsafspraken. Uit de beantwoording is het voor ons als fractie wel duidelijk geworden dat zo'n besluit ons duur komt te staan en dat dat ten koste gaat van de beschikbare financiën voor natuur en landschap.

Wel zorgwekkend is dat de middelen die we voor het Rijk hebben voorgefinancierd, niet meer terugkrijgen. Het is een heel groot bedrag; wij hebben het cijfer al gehoord. Uit de beantwoording hebben we begrepen dat we daar op een later moment bij de behandeling van het natuur- en landschapsbeleid nog op terugkomen. Er zullen dan nog de nodige keuzes gemaakt moeten worden. De realisatie van de EHS is voor de VVD belangrijk, maar er zijn verschillende wegen die naar Rome leiden. Met onze partners in het veld zullen we daar zeker uitkomen en dat hebben zij ook aangegeven.

Voorzitter. De fractie van de VVD stemt in met het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur. Dat hadden al gedaan maar nu ook met de

bijbehorende uitvoeringsafspraken.

De heer *Kap* (OSN): Ik heb mevrouw Prins niet gehoord over de biodiversiteit. Die holt inderdaad achteruit zoals al door meer sprekers is gezegd. Hoe denkt zij daarover?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Ik heb vanmiddag een heel interessant werkbezoek gebracht aan de Maashorst. Daar heb ik gehoord dat de realisatie van een heel grote EHS niet altijd van invloed is op de toename van de biodiversiteit. Dat vond ik heel interessant om te horen. U en waarschijnlijk ook anderen koppelen die twee zaken aan elkaar. Wij vinden de biodiversiteit zeer belangrijk en daar moet aan gewerkt worden maar ik vind die twee zaken niet precies te koppelen.

De heer *Kap* (OSN): In het bestuursakkoord zegt u de gehele EHS te gaan realiseren en komt u daar nu deels op terug door te zeggen dat het realiseren van de gehele EHS misschien niet zo efficiënt is?

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Nee, dat zeg ik niet.

De heer *Kap* (OSN): Het lijkt er wel op.

De heer *Kuijken* (CDA): Voorzitter! In mijn bijdrage bij de behandeling van het Natuurakkoord op 9 december heb ik reeds uiteengezet waarom het CDA voor het akkoord is en waarom wij denken dat dit akkoord niet alleen negatief voor Brabant hoeft te zijn. Omdat er landelijk veel minder geld beschikbaar is voor natuur zijn wij ervan overtuigd dat Brabant dan maar beter zelf het heft in handen kan nemen. In Brabant verstaan wij de kunst van het samenwerken. Daarom ben ik ervan overtuigd dat wij samen met de manifestpartners per euro meer natuur kunnen realiseren dan het Rijk.

Het voorliggende akkoord is verduidelijkt en dat is een goede aanleiding om alsnog mee te gaan met de uitwerking. Langzaam maar zeker dreigt bij meer mensen en organisaties het besef door dat het nu echt menens is. Vooral nu er voor 2012 nog meer bezuinigingen lijken te komen, ben ik ervan overtuigd dat het Rijk geen water meer bij de wijn

zal doen. De bezuiniging van €600 mln. gaat er komen. Het is een gegeven.

Wij hebben de vorige keer voorspeld dat Brabant niet beter af zou zijn als PS tegen het akkoord zouden stemmen. Deze voorspelling is uitgekomen. De consequenties van het niet instemmen zijn duidelijk. Het Rijk heeft bovendien nog diverse stokken achter de deur. Wij stemmen in met het akkoord en met de nadere uitvoeringsafspraken.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! De heer Kuijken zegt dat er per euro meer gerealiseerd kan worden dan voorheen. Kan hij dat met een financiële onderbouwing duidelijk maken?

De heer *Kuijken* (CDA): Wij zijn bijvoorbeeld verlost van het moeten maken van gedetailleerde rapportages voor het Rijk over het inzetten van de ILG-gelden. Ik denk ook dat wij op zoek kunnen gaan naar nieuwe verdienmodellen en die zelf vorm kunnen geven. Als wij dit niet in eigen hand hebben, gaat het helemaal niet door. Het is daarom goed dat wij dit zelf doen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Ik moest ijverig schrijven en herschrijven, want in tegenstelling tot wat ik gewend ben, kom ik als laatste aan bod en maaien anderen het gras voor je voeten weg, zelfs mijn eigen fractievoorzitter. Veel dank, mijnheer Heijmans.

Wij zijn het er allemaal over eens dat het proces waarin dit onderhandelingsakkoord tot stand is gekomen, niet deugt en dat is een understatement. Je zult in dit huis of in Brabant niemand vinden die het daarmee niet eens is, maar dat is echter het punt niet. De Kamer heeft in december ingestemd met de bezuinigingen en met de resultaten van de onderhandelingen tussen het Rijk en het IPO. Die werden daarmee een voldongen feit. De provincies verloren hiermee verdere zeggenschap.

Het Natuurakkoord van staatssecretaris Bleker is een plompverloren in het Nederlandse landschap neergeplempte ouderwetse stoomlocomotief. De locomotief moet nog gaan rijden en gaat een spoor van vernieling door de provinciale natuur trekken. Deze trein gaat door alle provincies denderen. De

provincies kunnen die trein niet tegenhouden. Zij kunnen wel proberen die trein zo veel mogelijk om kwetsbare en waardevolle plekken heen te leiden, bij te sturen, te temperen en zich wapenen tegen de schade die wordt veroorzaakt. Zij moeten zo veel mogelijk doen om de natuur en de biodiversiteit in stand te houden en zelfs te versterken. In het bestuursakkoord heeft Brabant niet voor niets als enige provincie in Nederland de ambitie verwoord om de EHS af te maken.

Wij houden er niet van ingrijpende besluiten te nemen op grond van vermoedens, hoop, wensen en glazen bollen. Je kunt blijven stampvoeten, huilen en roepen dat je onrechtvaardig behandeld bent. Dat mag. Dat kun je een tijdje volhouden, zeker als je inderdaad onrechtvaardig behandeld bent. Daar zou je het bij kunnen laten in de hoop dat je opponent medelijden met je krijgt en zijn beleid bijstuurt. Je kunt ook volwassen worden op een bepaald punt, de realiteit onderkennen en dienovereenkomstig gaan handelen. Je kunt kijken wat je nog kunt redden; hoe je die voortrazende trein kunt omleiden en bijsturen; hoe je jezelf en de jouwen kunt wapenen tegen de schade die die trein gaat aanrichten. Beter het halve ei in plaats van die lege dop. Ik leen een mooi Turks spreekwoord dat collega Altundal mij gisteren vertelde. Er is een stok met aan twee kanten stront (sorry voor de platte bewoordingen) en die stok moeten wij aanpakken. Wij kunnen die niet meer weggooien. Wij kunnen nog wel proberen een schort aan te trekken en onze handen iets minder vies te maken dan degene die ons die stok geeft zou willen.

De vraag is niet of wij het een goed of een slecht akkoord vinden. Dat is een gepasseerd station, om even in spoorwegtermen te blijven. Er worden hier allerlei aannames gedaan, er is optimisme, er is hoop, er zijn vermoedens en glazen bollen, maar ik heb nog niemand van de oppositie gehoord die met zekerheid durft te stellen dat als wij dit akkoord afwijzen onze natuur beter af is dan wanneer wij ermee instemmen. Ik vraag aan de gedeputeerde wat er gebeurt als Brabant niet instemt met dit akkoord en met deze afspraken, bijvoorbeeld het vervallen van de afrekeningsmatiek bij de ILG.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voorzitter! Ik zou mevrouw Slegers willen vragen waarom de SP niet bereid was om de afgelopen dagen met ons mee te denken over op welke manier wij tegen de mensen buiten dit huis kunnen zeggen dat wij met dit Natuurakkoord de natuur in Brabant niet verder afbreken. Ik wil best geloven in die stok met aan beide kanten stront. Mevrouw Slegers spreekt over mijn optimisme, ik over het hare. Waarom heeft mevrouw Slegers niet met ons willen spreken en wel in het nieuws gebracht dat de SP het standpunt wist?

De heer *Heijmans* (SP): Hoe komt u daarbij, mevrouw Knoet?

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): De besprekingen waren nog gaande toen de heer Heijmans al tegen de pers zei dat zijn standpunt bekend was.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Niemand van de PvdA of GroenLinks heeft mevrouw Slegers of mij benaderd over enig overleg. Ik weet dus niet waarover mevrouw Knoet spreekt. Tot op de dag van vandaag heeft niemand van de oppositie contact met mij opgenomen. Als de pers graag wil weten wat ons standpunt wordt, is onze partij zo open dat zij dat gewoon laat weten aan de pers, mevrouw Knoet. Sorry dat wij daar open in zijn!

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Als de pers het mij vanmiddag had gevraagd, had ik gezegd dat ik het democratisch vind om het debat eerst af te wachten alvorens een standpunt in te nemen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Er werd zojuist gevraagd of verwerpen van het akkoord de natuur meer schade toebrengt. Als wij de EHS afmaken met een provinciale EHS brengen wij de natuur misschien nog wel meer schade toe, althans als wij het doen op de manier zoals bijvoorbeeld SP-bestuurder Iding dat heeft gedaan in Oss door met bulldozers een heel bos om te hakken. Daarmee wordt de natuur meer schade toegebracht dan met een bezuinigingsdoelstelling waarmee gefocust kan worden op die punten die echt waardevol zijn voor de natuur in plaats van rücksichtslos nieuwe

natuur aanleggen waarop geen hond zit te wachten.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Ik wil mij graag aansluiten bij de opmerking van de heer Heijmans. Wij zijn ook niet benaderd door de Partij van de Arbeid om constructief mee te denken over welk voorstel dan ook. Ik was dan ook verrast dat mevrouw Knoet dit verwijt maakt aan de coalitiepartijen. Ik begreep net van mevrouw Geeraedts dat ook zij niet op de hoogte gesteld is van welk initiatief van mevrouw Knoet dan ook. Ik wil graag opheldering hierover. Dat verwijt lijkt mij absoluut niet terecht. Mevrouw Knoet heeft met ons geen enkel contact gezocht.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Ik wil hierop kort reageren. Hoe kan ik het zo goed mogelijk zeggen? Er is de afgelopen dagen via de gedeputeerde via de heer Heijmans wel degelijk contact geweest over ons amendement.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Dat zijn twee verschillende lagen. Volgens mij hebben wij een afspraak over dualisme.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Dit college bestuurt collegiaal en is in eerste instantie ook verantwoordelijk voor collegiaal bestuur. Als in contact treden met een van de leden van het college hetzelfde is als contact opnemen met de partijen binnen de coalitie, dan snap ik het misverstand. Als de oppositie er werkelijk graag met de coalitie uitgekomen was, waren wij graag met elke oppositiepartij de afgelopen week rond de tafel gaan zitten. Dan hadden wij een open overleg kunnen hebben, maar als de oppositie denkt dat het goed is als er contact opgenomen wordt met een gedeputeerde, vind ik dit wel heel ver af staan van enige vorm van dualisme.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Ik wil daarop graag reageren. Het belang van de oppositie betrof het belang van de Brabantse natuur. Wij gingen ervan uit dat ook het belang van de gedeputeerde het belang van de Brabantse natuur was. Wij hebben alles gedaan wat binnen onze

mogelijkheden lag om een amendement te maken dat voor alle partijen in deze Staten acceptabel was.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Ik heb bewondering voor de drive en voor de oprechte wil van de heer Smeulders om op te komen voor de Brabantse natuur en die deel ik met hem, maar wat hij zegt, klopt niet helemaal. Als hij serieus van plan was geweest om op de inhoud te gaan en te kijken of wij er samen zouden kunnen uitkomen, had hij mij of de heer Heijmans benaderd. De heer Smeulders weet heel erg goed dat dit de koninklijke weg is.

De *voorzitter*: Ik schors de vergadering voor een kwartier in afwachting van de termijn van het college.

De vergadering wordt een kwartier geschorst.

De *voorzitter*: Het woord is aan gedeputeerde Van den Hout.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Het is weer een goed debat geweest na het debat dat wij in december met elkaar hebben gevoerd over dit onderwerp. Wij weten inmiddels ook dat het Natuurakkoord een gepasseerd station is. Een meerderheid van de provincies heeft ermee ingestemd. Dat geldt ook voor de Tweede Kamer. De Tweede Kamer heeft de begroting vastgesteld. Na de vaststelling van het regeerakkoord is dit de zoveelste bevestiging vanuit de rijksoverheid dat de aangekondigde bezuinigingen op het natuurbeleid doorgaan. Daar kunnen wij niets meer aan doen. U hebt een overzicht gekregen van de nieuwe afspraken die in de tweede ronde zijn gemaakt. Zelfs het Planbureau voor de leefomgeving dat ook zo zijn mening heeft over het natuurbeleid, spreekt in zijn brief over een verbetering ten opzichte van de vorige keer.

Wij hebben reeds schriftelijk geantwoord op de technische vraag wat de situatie gaat worden als wij niet instemmen. Ik kan daarop nog wat uitgebreider ingaan. Als wij niet meewerken aan de uitvoeringsafspraken, zal de minister ons

houden aan de ILG-afspraken. Dat betreft een wet en daaraan kan hij ons houden. Het houdt in dat hij ons niet hoeft te betalen voor de juridische verplichtingen voortvloeiend uit de grondaankopen die wij in dit verband zijn aangegaan. Dat kost ons dan €40 mln. De zaken die wij wel hebben aangekocht, worden vergoed tegen de historische normkosten die in de ILG zijn afgesproken. Dat is beduidend minder dan wat wij nu in dit akkoord afspreken, te weten de werkelijke kosten. Dat kost ons nog eens €30 mln. Dat betekent dat wij dan geconfronteerd worden met de afrekensystematiek van de ILG, niet alleen voor de aanschaf van gronden voor de EHS maar ook voor alles wat met de reconstructie, het Faunafonds en wat in het ILG stond te maken heeft. Dat wordt dan afgerekend tegen historische normkosten. Die zijn beduidend lager dan de werkelijke kosten zoals die nu in dit akkoord worden afgesproken. Niet instemmen betekent voor de provincie Brabant een rekening van ten minste €100 mln.

Bij het vorige debat over dit akkoord hebben de Staten per motie aangegeven dat zij het akkoord lezen in het licht van de memorie van toelichting van het IPO. Die geeft duidelijkheid. Het akkoord zelf is erg kort en leidt tot verwarring. De memorie van toelichting geeft niet alleen duidelijkheid, multi-interpretabele stukken worden uitgelegd in het voordeel van de provincies. Het Rijk heeft inmiddels aangegeven dat het op een enkele terechte uitzondering na de memorie van toelichting van het IPO ziet als uitgangspunt.

In het debat heb ik veel argumenten gehoord die naar mijn mening thuishoren in het debat van de Tweede Kamer met de minister. Zij waren min of meer gelijk aan de argumenten die ik gisteren heb gehoord in het debat tussen de Kamer en de staatssecretaris.

Er is ook veel gesproken over de relatie tussen het Rijk en de provincies. Je zou kunnen spreken van chantage of van een dictaat, maar hoe het ook zij wij leven in dit huis van Thorbecke met een democratisch gelegitimeerde rijksoverheid die nationale belangen definieert en daarop beleid maakt. Zij heeft wel degelijk iets te zeggen over hoe provincies functioneren. Zij kan aangeven

hoeveel geld er beschikbaar is voor bijvoorbeeld natuurbeleid. De provincies hebben daarmee vervolgens te dealen, net zo goed als gemeenten te dealen hebben met bijvoorbeeld onze Verordening ruimte.

Mevrouw Spierings van de fractie van D66 vindt het beleid van staatssecretaris Bleker nog steeds slecht. Dat mag. Volgens mij staat in het eerste Statenvoorstel over dit akkoord een citaat van Johan Remkes. Die had een duidelijke mening over het natuurbeleid. Dit staat los van de uitvoeringsafspraken tussen Rijk en provincies die wij gaan ondertekenen.

In het eerste akkoord was inderdaad sprake van onduidelijkheid over het Faunafonds. Dat is in dit akkoord beduidend minder. Er is nu duidelijk afgesproken hoe dit in 2013/2014 gefinancierd wordt en hoe het daarna verdergaat.

Als het verkopen en ruilen van gronden inderdaad per definitie ineffectief is, doen wij dat ook niet. De provincie zal er niet voor kiezen om grond voor €2 te verkopen en voor €10 terug te kopen. Dan snijdt zij immers zichzelf in de vingers. Bij de meeste gronden die wij in handen hebben en bij de gronden die wij willen verwerven, ligt die verhouding heel anders. Volgens D66 ligt de schaduwwerking op de grens van de herijkte EHS. Dat was in het vorige akkoord inderdaad het geval. Dat is in deze afspraken verbeterd. Daar ligt de grens van deze schaduwwerking niet meer op de herijkte EHS maar op de grens van de internationaal verplichte afspraken. Uiteindelijk gaat de provincie zelf over haar ruimtelijke ordening.

De fractie van de PVV heeft de vorige keer gezegd dat zij zou tegenstemmen omdat deze gedeputeerde dit akkoord niet uitvoerbaar achtte. Dat is haar interpretatie. Het akkoord is volstrekt uitvoerbaar. Er is een flinke discussie over de vraag of hiermee internationale verplichtingen gehaald worden. Dat erkent het Rijk heel expliciet in dit akkoord. Er staat namelijk dat dit in 2016 zal worden bekeken en dat staat er niet voor niets. Als op voorhand vaststond dat met dit beleid de internationale verplichtingen gemakkelijk gehaald worden, was er geen evaluatiemoment nodig.

De fractie van de PVV wil afzien van het afmaken

van de EHS en heeft daarvoor ook een motie ingediend. Dat mag zij natuurlijk doen, maar het college kiest ervoor het bestuursakkoord gewoon uit te voeren.

De invasieve exoten vormen geen onderdeel meer van dit akkoord maar van de nieuwe Natuurwet en zullen daar besproken worden. Dat geldt ook voor de financiering die daaraan vastzit.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Zo heb ik het niet gelezen. Ik heb gelezen dat er inderdaad afspraken zijn gemaakt over de financiering van de uitvoering. De invasieve exoten zijn echter opgenomen in de uitvoeringsafspraken in de bijlage. Is die bijlage nu niet meer van kracht?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): De invasieve exoten worden besproken bij de totstandkoming van de Natuurwet. Het beleid hangt immers heel nauw samen met de vraag hoeveel geld je ervoor overhebt. Wij moeten eerst aangeven hoeveel geld en fte's wij daarvoor nodig denken te hebben en hoe wij het beleid willen gaan voeren. Dat gebeurt in het kader van die nieuwe Natuurwet. Dan komt ook de financiering aan de orde. Er is dus nog alle tijd om daarover te discussiëren met de minister of de staatssecretaris.

De heer *Van Hattem* (PVV): Dat was mijn vraag niet. Ik heb gevraagd of de bijlage waarin stond dat de invasieve exoten uitdrukkelijk een uitvoeringstaak worden van de provincie, niet meer van kracht is.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ik kan het nog een keer zeggen. De invasieve exoten zijn daaruit gehaald en worden behandeld in de Natuurwet.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter!

De *voorzitter*: Nee, mijnheer Van Hattem, u hebt twee keer geïnterrupteerd. Mevrouw Spierings.

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik wil de heer Van Hattem bijvallen. Ik heb nergens gelezen dat de regel over de invasieve exoten verwijderd is. Hoe kan de gedeputeerde nu zeggen dat wij weten wat

wij krijgen als het hier in deze Statenzaal over zo'n punt gaat? Het is niet zo dat dit punt zo belangrijk is, maar het is illustratief voor het feit dat er voortdurend onduidelijkheid is over de afspraken tussen het Rijk en het IPO over de natuur.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Ik probeer duidelijkheid te scheppen. Het beleid en de financiering in het kader van de invasieve exoten worden behandeld in het kader van de nieuwe Natuurwet.

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik zou graag zwart op wit willen zien waar dit is vastgelegd.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): In de notulen van deze vergadering.

De heer Smeulders van de fractie van GroenLinks haalde mijn goede collega Rein Munnikma uit Drenthe aan. Hij zou hebben gesteld dat het er in dit akkoord nog slechter voorstaat dan in het vorige akkoord. Dat kan allemaal wel zo zijn, maar mijn collega Munnikma gaat zijn Staten voorstellen in te stemmen met dit akkoord omdat hij per saldo ook weet dat dit beter is dan tegenstemmen.

De heer Van der Wel van de fractie van de PvdD sprak over de PAS en de ammoniak- en hydrologische problematiek. Er staat dat dit later zal worden uitgewerkt en dat zal dan ook zeker gebeuren.

Mevrouw Knoet vraagt zich af hoe hard de toezegging van deze staatssecretaris is dat deze kabinetsperiode niet meer bezuinigd gaat worden op natuurbeheer. Die toezegging is inderdaad hard. Het staat letterlijk in dit akkoord en de handtekening van de staatssecretaris staat eronder. Totdat het tegendeel bewezen is, is zijn handtekening de meest harde toezegging die wij ons kunnen voorstellen.

De woordvoester van de VVD heeft in haar betoog uitstekend de voordelen van dit nieuwe akkoord weergegeven alsmede de nadelen. Die voordelen staan ook opgesomd in de beantwoording van de technische vragen. De nadelen heb ik zojuist nog even aangevuld.

Met amendement A1 wordt gevraagd om het

bestuursakkoord te amenderen en de EHS niet uit te voeren. Het college ontraadt aanvaarding van dit amendement en wil het bestuursakkoord gewoon uitvoeren.

De heer *Van Hattem* (PVV): De volgorde waarin de gedeputeerde een en ander nu behandelt, is eigenlijk niet helemaal correct. Ik heb eerst een motie ingediend. Het amendement is noodzakelijk als de motie wordt aangenomen. Mijn intentie is om de passage over het bestuursakkoord waaraan immers alleen de coalitiepartijen gebonden zijn, eruit te halen zodat er komt te staan dat het Statenbesluit gericht is op Provinciale Staten. Iedere referentie aan het bestuursakkoord moet eruit. Dat is mijn idee erachter.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat is inderdaad uw idee, mijnheer Van Hattem, en het college wijst dat af.

Wij ontraden eveneens het amendement A2, ingediend door de fracties van GroenLinks, de PvdA, de PvdD, 50PLUS en de OSN. In het debat is een aantal dingen al duidelijk geworden. Voor een deel zijn de uitgangspunten overbodig. Zij komen rechtstreeks uit het bestuursakkoord. Ik vind het bijna vervelend om te moeten constateren dat de Staten geen vertrouwen hebben in dit college wat de uitvoering van het bestuursakkoord betreft en dat dit wel het geval zou zijn als het amendement wordt aangenomen. Wij staan voor uitvoering van het bestuursakkoord en voor alles wat erin staat. Daarvoor hebben wij geen amendementen nodig.

De provincie gaat niet over terrein behorende organisaties. Particuliere organisaties zoals Natuurmonumenten en Brabants Landschap zijn juridisch eigenaar van hun grond. Zij kunnen door niets of niemand anders dan in een gebruikelijke rechtsgang gedwongen worden die gronden te verkopen. De eigenaar van Staatsbosbeheer moet instemmen met de verkoop van die gronden. In dit geval is staatssecretaris Bleker eigenaar van Staatsbosbeheer.

Van hetgeen gesteld wordt bij de twee middelste bolletjes zijn de financiële gevolgen niet volledig te overzien. Het biedt ook te weinig flexibiliteit. Het

gaat ook voor een deel om de volgorde. Dat komt later terug. Eerst stellen wij het nieuwe natuur- en landschapsbeleid vast. De Staten hebben hierover een startnotitie gekregen. Het is in werking gezet. De Staten zullen worden betrokken bij de uitvoering van een en ander. Wij hopen dit nog voor de zomer in de commissie te kunnen behandelen en anders snel na de zomer. Daarin wordt bepaald welke systematiek wij gaan volgen voor natuurbeheer. Daaruit volgt dan vanzelf wel hoeveel geld er nodig is. Het nu categorisch uitsluiten dat gronden geruild of verkocht mogen worden, bindt ons te veel. Er zijn veel ruilgronden buiten de EHS die wij vrij willen kunnen inzetten voor het bereiken van onze natuurdoelen. Dit amendement beperkt ons te zeer daarin. Vandaar dat wij dit ontraden.

Motie M1 is overbodig. De provincie gaat altijd over haar eigen ruimtelijke ordening. Derhalve ontraden wij deze motie.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! Volgens mij is er een verschil tussen overbodig en ontraden. Ik meen dat de motie niet overbodig is. Op het moment dat de staatssecretaris expliciet stelt dat het de bedoeling is dat wij de herijkte EHS op een bepaald moment begrenzen zodat de planologische schaduwwerking van de rest kan verdwijnen, veronderstelt hij dus dat wij die planologische schaduwwerking ervan af gaan halen. Ik heb niet zo heel veel vertrouwen in de interpretatie die de gedeputeerde eraan geeft versus de interpretatie die de staatssecretaris eraan zal geven. Vandaar dat ik expliciet vastgelegd wil hebben wat onze interpretatie hier in de Statenzaal is.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ik kan die interpretatie niet vinden in het dictum van uw motie. Daar staat alleen dat de provincie zich vrij ziet om planologische regelingen te bepalen. Ik kan dat onderschrijven maar daarmee is de motie overbodig.

Mevrouw *Spierings* (D66): Dat is precies de interpretatie die ik geef, namelijk dat wij vrij zijn om het zelf te bepalen. Ik betwijfel of de

staatssecretaris die interpretatie zal volgen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dan zou het goed zijn om een oproep aan de staatssecretaris te doen en geen motie in te dienen die een oproep aan Gedeputeerde Staten is. Wij zijn er wel van overtuigd dat wij baas in eigen huis zijn.

Mevrouw *Spierings* (D66): Het is een opdracht aan Gedeputeerde Staten om naar de staatssecretaris te gaan. Helaas ben ik zelf niet degene die hierover met de staatssecretaris spreekt.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): De staatssecretaris weet dat de provincies baas in eigen huis zijn en zo zien wij dat zelf ook. Bovendien wordt de grens niet getrokken rond de herijkte EHS maar een stuk breder, namelijk rond de internationale verplichtingen.

Ook bij motie M2 hebben wij een probleem met de volgorde. Wij willen eerst samen met PS het nieuwe natuurbeleid vaststellen. Daaruit volgt dan wat ervoor nodig is zowel wat de financiering betreft als de te volgen strategie bij het ruilen of verkopen van gronden. Wij ontraden deze motie. Motie M3 van de PVV gaat in tegen ons bestuursakkoord. Om die reden ontraden wij deze motie.

Motie M4 ontraden wij ook omdat wij ervan overtuigd zijn dat er wel degelijk invasieve exoten zijn die de moeite van het bestrijden waard zijn.

De heer *Van Hattem* (PVV): De gedeputeerde gaat erg gemakkelijk voorbij aan onze motie M3. Er zitten namelijk wel degelijk elementen in die van groot belang zijn voor het beleid. Het klopt dat de motie ingaat tegen de strekking van het bestuursakkoord. Ons idee was ook om dat open te breken. Er zijn echter wel degelijk grondaankopen aan de orde en daarmee zijn zeer grote bedragen gemoeid. Kan de gedeputeerde daarop misschien nog een toelichting geven?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Als deze motie wordt aangenomen, kan het college niet vrij shoppen uit wat ons met de motie wordt opgedragen. Een van de opdrachten is om de EHS te

beperken tot de van rijkswege verplicht gestelde 6500 ha nieuwe natuur. Dat gaan wij niet doen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Misschien kom ik met een wijziging die de voor het college wel waardevolle punten uit deze motie meeneemt. Zijn er punten in deze motie die wellicht meegenomen kunnen worden?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Nee, de punten van deze motie gaan of tegen het bestuursakkoord of zij staan al in het bestuursakkoord en zijn daardoor dus overbodig. Dat is een goede reden om deze motie te ontraden.

Ik heb al gesproken over de invasieve exoten.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Volgens mij zijn de gedeputeerde en ik het erover eens dat het vangen of doden van deze invasieve soorten een ondoenlijke taak is. Heeft de gedeputeerde daar ideeën over?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Het gaat veelal om preventie. Op tijgermuggen kun je geen jagers afsturen, maar je kunt wel voorkomen dat zij vrijkomen. Zodra bij een douanecontrole een tijgermug wordt aangetroffen, gaat hij eraan! Dat willen wij ook zo houden. In Zeeland heeft men grote problemen met Japanse oesters. Zij vissen die gewoon weg en dat kan prima.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Als ik het goed begrijp, wordt dat een actief beleid van de provincie om dat allemaal te coördineren en uit te voeren. Waar komt dat geld vandaan?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat geld wordt geregeld bij de totstandkoming van de nieuwe Natuurwet.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Volgens mij gaat een wet nooit direct over geld.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): In het onderhandelingsakkoord staat dat in dit geval paragraaf 2 van de Wet financiële verhoudingen geldt. Dat betekent dat als provincies nieuwe taken

van het Rijk krijgen, zij ook de daarbij behorende financiering ontvangen. De financiering van de nieuwe taak bestrijding van exoten wordt geregeld bij het vaststellen van dat beleid.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Het verbaast mij dat de gedeputeerde juist deze voorbeelden noemt. Eerder heeft hij namelijk gezegd dat juist het tegenhouden van een Japanse oester als die ergens een haven binnenkomt, geheel onmogelijk is. Hij acht dat onuitvoerbaar. Acht hij dat nu opeens wel uitvoerbaar?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Je kunt best beleid voeren tegen Japanse oesters en tegen tijgermuggen. In sommige gevallen is dat zinvol en effectief. Er is door dit beleid een heel aantal invasieve exoten tegengehouden in Nederland. Dat is maar goed ook. Dat wil niet zeggen dat een en ander leidt tot het uitroeien ervan. Jarenlang behoorde dit beleid tot de verantwoordelijkheid van LNV en LNV is er niet in geslaagd om een groot aantal invasieve exoten uit te roeien. Ik verwacht niet dat als die verantwoordelijkheid overgaat van het Rijk naar de provincie, het beleid van de provincie dan plotseling veel effectiever zal zijn.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het gaat niet zozeer om het algeheel uitroeien maar wij moeten er wel naar streven om die nulstand te behalen. Is het college dat van plan?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Wij zullen haalbare en betaalbare methoden proberen die zo efficiënt en effectief mogelijk zijn, maar niemand is tot het onmogelijke gehouden.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! Ik wil graag nog even terugkomen op de uitvoeringskosten van de Natuurwet en artikel 2 van de Wet financiële verhoudingen. De gedeputeerde lijkt er zeer op te vertrouwen dat als straks dat beleid wordt gecentraliseerd – wat volgens hem nu niet het geval is maar dat betwijfel ik – wij daarvoor voldoende geld krijgen. Het hele natuurbeleid wordt immers nu ook volgens artikel 2 van de Wet

financiële verhoudingen gedecentraliseerd en daarvoor krijgen wij ook onvoldoende geld.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat zien wij dan wel. Ik kan niet vooruitlopen op iets dat nog nergens besproken is. Bovendien geldt ook bij natuurbeheer dat wij niet gehouden zijn om taken uit te voeren waarvoor wij geen geld hebben. Als wij een bepaald bedrag of een hoeveelheid fte's krijgen voor het voeren van dat invasieve exotenbeleid zullen het daarmee moeten doen. Of wij daarvoor dan nog autonome middelen van de provincie inzetten, dat behoort tot het budgetrecht van de Staten.

Mevrouw *Spierings* (D66): Het zou toch wel erg prettig geweest zijn als dat regeltje rondom die invasieve exoten letterlijk geschrapt zou zijn in plaats van dat het met een of andere vage interpretatie van de uitvoeringskostenwet natuur geregeld moet worden.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik zou het op prijs stellen als de gedeputeerde ons kan toezeggen dat wij voorafgaand aan die wet een gesprek hebben over wat wij als provincie gaan inbrengen. Wij vinden het echt van de gekke als wij dadelijk bijvoorbeeld halsbandparkieten moeten gaan vangen en afschieten. Wij willen graag met de gedeputeerde praten over de lijst om invloed te kunnen uitoefenen voordat de minister besluit wat het allemaal betekent. Kan dat?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): De Staten zijn zelf baas over de agenda's van de commissies en kunnen daar alles agenderen waarover zij met het college willen spreken. Als u dat wilt, mijnheer Van der Wel, moet u bij de mensen van de griffie zijn.

De *voorzitter*: Komt u tot een afronding, mijnheer de gedeputeerde.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voor motie M5 van de fractie van D66 geldt hetzelfde als ik al eerder heb gezegd. De volgorde klopt niet. Wij stellen eerst samen met de Staten nieuw beleid vast

waaruit dan daarna de financiering volgt.

Wij gaan niet over wat staat in motie M6. Wij nodigen alle partijen uit om via hun politieke lijnen de partijen in de Tweede Kamer op de hoogte te stellen over hoe zij denken dat het Natuurakkoord tot stand gekomen is. Om die reden ontraden wij deze motie.

De *voorzitter*: Ik kijk even rond of u ter voorbereiding van de tweede termijn van uw Staten behoefte heeft aan een korte schorsing, of kunnen wij meteen doorgaan?

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Wij kunnen meteen doorgaan, voorzitter.

De *voorzitter*: Dan hanteer ik dezelfde volgorde als in de eerste termijn en geef het woord aan mevrouw Spierings van de fractie van D66.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! Ik wil nog even terugkomen op de vraag waarom wij zelf geen voorstel hebben ingediend. Het leek ons niet meer dan normaal dat als het IPO met het Rijk de afspraak maakt dat er voor 24 februari gereageerd moet worden en die in een brief vastlegt, dat GS dan inzien dat zij met een voorstel moeten komen dat voor 24 februari besproken kan worden. Als de gedeputeerde dan in de commissie zegt dat hij het voorstel van GS ook naar de staatssecretaris stuurt, verontrust ons dat zeer. Wij willen niet het risico lopen dat als dat het enige is dat er op 24 februari ligt, de staatssecretaris daaruit zijn conclusies trekt. Wij vinden dus dat het aan GS is om met een voorstel te komen.

De heer *Heijmans* (SP): Nogmaals, mevrouw Spierings, ik vind dat u een beetje wit-zwart redeneert. De staatssecretaris heeft heel nadrukkelijk gezegd dat hij het voldoende vindt als de verschillende colleges van GS in de provincies hem kenbaar maken wat zij aan hun Staten gaan voorleggen ten aanzien van de stellingname bij het deelakkoord natuur en dat hij natuurlijk snapt dat de Staten zich daarover in een later stadium willen en zullen uitspreken. Ik weet dat deze staatssecretaris niet geliefd is, maar ik vind wel dat wij

ervan uit moeten gaan dat ook voor bewindslieden geldt: een man een man, een woord een woord. Die duidelijke toezegging is gedaan. De gedeputeerde heeft dat heel duidelijk en expliciet in de commissie meegedeeld. Toch blijft mevrouw Spierings steeds zeggen dat er onomkeerbare stappen zouden zijn gezet als wij niet voor de 24ste besloten hadden.

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik zeg inderdaad dat dat risico erin zit. Voor mij stond in de brief echt niet zo duidelijk dat alleen GS een standpunt ingenomen zouden hebben op 24 februari. Het was voor mij echt een oproep aan de provincies. Ik heb inderdaad wat minder vertrouwen in deze staatssecretaris dan de heer Heijmans hier toont.

De heer *Heijmans* (SP): Mag ik mevrouw Spierings vragen hoe dom zij de provincies inschat die nu geen extra Statenvergadering houden en gewoon uitgaan van wat is toegezegd en afgesproken? Wij zijn de enige provincie die zich een beetje gek heeft laten maken.

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik geloof niet dat ik mij gek laat maken. Ik heb ook het woord dom niet in de mond genomen. Elke Staten maken hun eigen inschatting welke risico's zij willen lopen. Wij willen geen enkel risico lopen bij deze staatssecretaris en nemen liever zelf een standpunt in.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! Eigenlijk heeft mevrouw Spierings al een beetje mij het gras voor de voeten weggemaaid, maar er staat gewoon provincies in de brief van het IPO en niet dat GS gaan besluiten met die clausule erbij. Ik denk dan ook dat het heel goed is dat de Staten gewoon het heft in eigen hand nemen en een extra PS-vergadering beleggen. Ik vind daar niets mis mee.

Mevrouw *Spierings* (D66): De discussie van vanavond is eigenlijk een herhaling van het debat van 9 december. Het gaat weer over wishful thinking en chantage; het gaat weer over een half ei of een lege dop. Hier komen wij niet uit. Iedereen heeft een ander beeld van wat wel of niet zekerheid biedt: voorstemmen of tegenstemmen.

Ik constateer dat dit akkoord zeker ook geen zekerheid biedt. Wij blijven tegen. Dat neemt niet weg dat ik voldoende gezien en gehoord heb vanavond om te concluderen dat het voorstel van GS zal worden aangenomen. De SP zegt laten wij kijken wat wij ervan kunnen maken en spreekt over de trein ombuigen en afremmen.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik bestrijd dat dit akkoord geen enkele zekerheid biedt. Het is een decentralisatieakkoord. Is mevrouw Spierings het met mij eens dat dit akkoord in ieder geval wel de zekerheid biedt dat wij bepaalde bevoegdheden krijgen waarvan wij maar moeten afwachten of we die zouden binnenhalen als wij het akkoord afwijzen? Is mevrouw Spierings het met mij eens dat dit akkoord in ieder geval de zekerheid biedt dat de decentralisatie doorgaat?

Mevrouw *Spierings* (D66): Dat geef ik de heer Heijmans graag toe, die zekerheid is er.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voorzitter! Ik wil de heer Heijmans vragen wat hem tussen 9 december en vandaag zo ontzettend heeft doen veranderen? Toen was het helemaal niet zo zeker bij de SP en nu blijkbaar wel. Hij hoeft er niet op te antwoorden, maar ik stel het wel vast.

De *voorzitter*: Ik begrijp dat de heer Heijmans wil antwoorden.

De heer *Heijmans* (SP): Natuurlijk wil ik op zo'n vraag antwoorden, voorzitter. Bij mij is er helemaal niets veranderd, want er zit geen enkel licht tussen wat ik op 9 december gezegd heb en vandaag. Inmiddels heeft een aantal provincies het akkoord afgewezen, inmiddels er is onderhandeld, inmiddels ligt er een uitspraak van de Tweede Kamer, inmiddels ligt er een nieuwe uitspraak van de Tweede Kamer, er is inmiddels een begroting vastgesteld; dat zijn allemaal feiten die de mensen in mijn fractie ervan overtuigen dat op dit moment de keuze is óf kiezen voor het deelakkoord en zelf gaan bepalen hoe de natuur eruit komt te zien, óf ons volkomen over te leveren aan het rijksbeleid en dan zijn wij met de natuur slecht af. Dat is de

afweging. Die heeft tot dit standpunt geleid.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Ik vind het een indrukwekkend rijtje veranderingen waarin ik mis dat ook de fractie van de heer Heijmans is veranderd.

De *voorzitter*: Mevrouw Spierings heeft het woord.

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik zei dat de SP zojuist in eerste termijn opriep om de trein om te buigen en af te remmen en ons daarvoor samen in te zetten. Die oproep steun ik van harte, vandaar ook mijn moties. Het verbaast mij dan ook dat mijn moties worden afgedaan met termen als overbodig etc. Ik krijg zelfs te horen dat het feit dat er "herijkte EHS" staat en niet "Europese verplichtingen" reden is dat deze motie niet kan. Ik krijg weer hetzelfde gevoel als bij de behandeling van het Provinciaal Milieuplan. Elke geste die wij proberen te doen om positief mee te denken, wordt gewoon neergesabeld. Er komt niet eens een reactie zoals: het is een goede intentie, als dit en dat wordt aangepast, kunnen wij ons erin vinden. Vergeef ons dat wij als parttime politici iets niet 100% exact goed opschrijven.

De heer *Krol* (50PLUS): Voorzitter! Wij kunnen vaststellen dat een meerderheid niet gelukkig is met dit dictaat. Ik had graag gezien dat wij een nog duidelijker signaal naar de Tweede Kamer hadden kunnen sturen om dat nog eens te onderstrepen. Ik denk dat het zonder dit signaal toch wel duidelijk wordt als mensen het verslag van onze vergadering lezen.

Ik vind het jammer dat de motie die met de beste bedoelingen door de oppositie is opgesteld van te voren niet officieel is voorgelegd aan de SP. Strikt juridisch heeft Nico Heijmans volstrekt gelijk dat hij ons daarop wijst. Ik kan mij echter ook niet voorstellen dat hij niet van de inhoud van die motie op de hoogte was. Het gaat mij meer om de inhoud dan om de manier waarop het gegaan is.

De heer *Heijmans* (SP): Mijnheer Krol, ik hoop dat u mij goed begrijpt. Het is geen verwijt, maar ik wil graag aan de oppositie duidelijk maken dat zij

mensen in een moeilijk parket hebben gebracht door de manier waarop dit is aangepakt. Het maakt de positie van de gedeputeerde lastig. Ik ben vervolgens degene die met een amendement van de oppositie de coalitiepartijen moet benaderen die ook hun werkzaamheden hebben. Mevrouw Geeraedts was pas om half een vannacht op de hoogte van het feit dat er een amendement was. (Wij zijn niet getrouwd, maar wij spreken elkaar vaak.) Zij had de inhoud nog niet gezien. Zo'n manier van aanpakken is gigantisch ongelukkig, mijnheer Krol. Als nu gewoon afgelopen maandag gezegd was: laten wij dinsdagavond met de drie coalitiepartijen en drie of vier oppositiepartijen bij elkaar gaan zitten en kijken of wij eruit kunnen komen, dan hadden wij allemaal meegedaan en misschien waren wij eruit gekomen.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik hoor de heer Krol alleen zeggen dat het jammer is dat de SP niet is benaderd, maar kennelijk vindt hij dat voor de VVD en het CDA geen punt?

De heer *Krol* (50PLUS): Ik vind dat voor de andere partijen net zo'n punt. Dat zeg ik ook. Ik betreur dat het niet gebeurd is. Desalniettemin vind ik het jammer dat wij nu praten over de vorm en niet over de inhoud want die lijkt mij belangrijker.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik wil hier bezwaar tegen maken. Wij kunnen moeilijk over de inhoud praten als wij het amendement niet kennen en er niet over gesproken is. Dat kan de heer Krol ons niet verwijten.

De heer *Krol* (50PLUS): Ik verwijt niets, ik vind het jammer. Het gaat om iets zeer belangrijks: ons milieu. Wij zouden desnoods wat extra tijd moeten nemen om met elkaar te bekijken of wij niet gezamenlijk een signaal kunnen geven. Dat vind ik belangrijk.

Ik heb nog een vraagje. De gedeputeerde zei dat de juridische verplichtingen van de grondaankopen allemaal zijn afgedekt. Misschien heb ik het gemist, maar hoe zit het als wij straks gehouden worden aan internationale verplichtingen en Europa niet bij de staatssecretaris maar bij de

provincie komt aankloppen? Ik hoop dat dit geregeld is.

De *voorzitter*: De heer Kap heeft geen behoefte aan een tweede termijn.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! De gedeputeerde heeft geen antwoord gegeven op mijn vraag over handelen in de geest van het akkoord, zoals in de beantwoording van mijn vragen stond. Waarom niet naar de letter van het akkoord? In hoeverre is de provincie hiermee een betrouwbare partner voor het Rijk?

De gedeputeerde neemt feitelijk afstand van de landelijke SP door het niet te zien als een chantageakkoord. Ik vraag mij af of de fractie van de SP hier in de Staten het daarmee eens is. Neemt die ook afstand van de term chantageakkoord?

De heer *Heijmans* (SP): Mijnheer Van Hattem, neemt u afstand van uw Haagse Kamerfractie in het verwerpen van dit deelakkoord? Is mijnheer Wilders blij met het standpunt dat u hier inneemt?

De heer *Van Hattem* (PVV): De heer Wilders is altijd heel gelukkig met de standpunten die wij in deze Staten innemen. Het gaat niet om ons, mijnheer Heijmans, het gaat om u.

De heer *Heijmans* (SP): Nee, ik stel u een vraag, mijnheer Van Hattem.

De heer *Van Hattem* (SP): Ik heb de heer Heijmans gevraagd of zijn fractie het eens is met haar gedeputeerde dat dit geen chantageakkoord is, want dat is wat de gedeputeerde feitelijk zegt. Blijkbaar vindt hij het geen chantageakkoord meer en zit hij juichend op de publieke tribune om dit akkoord volledig te omarmen. Over 100 jaar horen wij nog dat de heer Heijmans op deze memorabele 17de februari 2012 het Natuurakkoord aannam waarmee hij de bezuinigingen op het natuurbeleid in Nederland mogelijk maakte. Ik word daar heel gelukkig van, maar de heer Heijmans kan dat waarschijnlijk onmogelijk uitleggen aan zijn achterban en misschien ook niet

aan zijn eigen fractiegenoten.

De *voorzitter*: Mijnheer Van Hattem, vervolgt u uw betoog.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik ben blij te horen dat de gedeputeerde het volstrekt uitvoerbaar acht. Wij zullen hem daaraan houden.

De heer *Altundal* (SP): De heer Van Hattem heeft kritiek op de SP. In het destijds afgesloten regeerakkoord is afgesproken dat er € 600 mln. wordt bezuinigd. Zijn partij is daarmee toch akkoord gegaan en heeft ingestemd met de verslechtering van de natuur?

De heer *Van Hattem* (PVV): Wij zijn het volstrekt eens met deze bezuinigingen, maar de SP niet. Die loopt in de Kamer te fulmineren dat het een chantageakkoord is. Ik hoor de gedeputeerde van SP-huize hier zeggen dat het helemaal geen chantageakkoord is en de fractie van de heer Altundal neemt dat over. Of neemt die daarvan afstand?

De heer *Altundal* (SP): Wat heeft de Brabantse PVV gedaan om de landelijke PVV zich te laten inspannen en tegen Bleker te zeggen dat het niet moet doorgaan?

De heer *Van Hattem* (PVV): Wij hebben tegengestemd omdat wij geen vertrouwen hebben in de uitvoering door uw gedeputeerde van dat akkoord waaraan wij veel waarde hechten. Dat was onze trigger om tegen te stemmen, het was niet de inhoud van het akkoord. Het gaat ook om de besluitvorming hier. Als hier slechte besluitvorming plaatsvindt, is dat een autonoom proces. Dat staat los van de inhoud van het landelijke akkoord. De Brabantse SP-fractie omarmt een akkoord dat door de SP-Kamerfractie een chantageakkoord wordt genoemd. Ik vind het een heel goed akkoord en daar blijf ik bij.

De *voorzitter*: Komt u tot een afronding, mijnheer Van Hattem.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voordat wij tot de stemmingen overgaan wil ik nog steeds zwart op wit zien waar de gedeputeerde het vandaan haalt dat dit punt uit dit stuk is gehaald.

Ik ben treurig over het feit dat de gedeputeerde onze moties helemaal verwerpt, ook de goede dingen die erin staan, bijvoorbeeld het niet meer onteigenen van gebieden en inzetten op andere vormen van beheer zonder subsidie. Ik heb een gewijzigde motie gemaakt. Daarin wordt een heel essentieel punt naar voren gebracht.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Vindt de heer Van Hattem dat er een meldpunt moet komen van invasieve exoten?

De heer *Van Hattem* (SP): Dat is een uitstekend idee. Ik volg iemand op twitter die zich heel intensief bezighoudt met invasieve exoten. Ik las dat hij hier laatst was op een beursvloer voor biodiversiteit. Als de provincie dergelijke initiatieven echt serieus neemt, kunnen wij daarvoor best ideeën geven. Als de VVD daarvoor een initiatief wil nemen, graag. Maak maar een mooie website.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dat laten wij graag aan de heer Van Hattem over.

De *voorzitter*: Mag ik u vragen u aan de orde van het debat te houden?

De heer *Van Hattem* (PVV): In deze gewijzigde stukken heb ik de passages over het niet uitvoeren van de EHS eruit gehaald want die lagen blijkbaar nogal gevoelig. Omdat wij het belangrijk vinden om de €91 mln. van de voorfinanciering veilig te stellen, richt de motie zich louter op de verkoop van die voorgefinancierde gronden.

Ik heb tevens een gewijzigd amendement om de verwijzingen naar het bestuursakkoord uit het ontwerpbesluit te schrappen. De redenering is dat het een ontwerpbesluit namens de Provinciale Staten als geheel en niet alleen van de aan het bestuursakkoord gebonden coalitiepartijen. Dat zal het draagvlak voor dit amendement vergroten.

De voorzitter: Door het lid Van Hattem worden de volgende gewijzigde motie en een gewijzigd amendement ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 17 februari 2012, constaterende dat:

- *de kosten van het natuurbeleid voor verwerving en beheer mede afhankelijk zijn van de ambities van Provinciale Staten;*

overwegende dat:

- *van de volgens het bestuursakkoord nog te verwerven 10.000 ha nieuwe natuur, 3500 ha een eigen provinciale opgave is die niet door het Rijk betaald of verplicht is;*
- *deze opgave is gebaseerd op een destijds verwachte, maar thans vervallen, voortzetting van ILG-gelden;*
- *voor deze opgave sprake is van een provinciale voorfinanciering van €91 mln.;*
- *de provincie hierover nu de rentelasten draagt;*
- *de in het onderhandelingsakkoord Natuur opgenomen eigen provinciale bijdrage in het beheer afhankelijk is van de inzet van Provinciale Staten;*

dragen GS op om:

- *de door de provincie autonoom beschikbaar gestelde voorfinanciering terug te verkrijgen door verkoop van de betreffende gronden,*

en gaan over tot de orde van de dag."

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 17 februari 2012,

overwegende dat:

- *het ontwerpbesluit 16/12 B spreekt namens Provinciale Staten als geheel en niet alleen namens de aan het bestuursakkoord verbonden coalitiepartijen;*

besluiten:

- *de volgende overweging uit het ontwerpbesluit 16/12 B te schrappen:*
gelet op de ambities van het provinciaal bestuur in Brabant zoals zijn vastgelegd in het bestuursakkoord '10 voor Brabant."

De voorzitter: De gewijzigde motie en het gewijzigde amendement maken onderwerp uit van beraadslaging. Zij krijgen nr. M3A en A1A.

De heer P. Smeulders (GroenLinks): Voorzitter! Ik zal niet spreken over invasieve exoten. Het is

trouwens een veel te moeilijk woord.

Ik wil drie opmerkingen maken.

De eerste is dat wij niet de enige provincie zijn die een extra Statenvergadering heeft uitgeschreven. Op de homepage van de website van de provincie Drenthe staat dat de Staten op 22 februari extra bij elkaar komen om te spreken over het Natuurakkoord.

De tweede is dat mijn vraag niet beantwoord is of de provincie Noord-Brabant inderdaad geen behoefte heeft aan een financiële onderbouwing van het Natuurakkoord. Staatssecretaris Bleker heeft dat immers gisteren in de Tweede Kamer gezegd.

Mijn derde opmerking gaat over het amendement dat wij met een aantal oppositiepartijen ingediend hebben. Wij betreuren het dat GS dit amendement niet ondersteunen. Wij hebben speciaal opgeschreven dat de gronden voor de EHS die met eigen middelen zijn aangekocht zo effectief mogelijk worden ingezet voor de realisatie van de EHS. Dat kunnen dus ook ruilgronden zijn die op de een of andere manier worden verkocht of rechtstreeks worden geruild als de EHS daarvan beter wordt. Zij mogen echter niet worden verkocht voor andere doelen.

Als dit amendement niet wordt aangenomen, heeft mijn fractie onvoldoende vertrouwen in een goede uitvoering van het Natuurakkoord in Brabant en zal zij dan ook tegen dit akkoord stemmen.

De heer Van der Wel (PvdD): Voorzitter! Ik ben blij dat wij op een later tijdstip nog wel over de invasieve exoten gaan praten, want dat punt gaat ons echt aan het hart. Het is duidelijk dat het heel veel geld kost om alle dieren die volgens ons hier niet thuishoren te vangen of te doden. Dat lijkt ons gewoon immoreel.

Een ander punt van ons ging over het PAS-akkoord. Wij dienen daarvoor een motie in samen met de fracties van de PvdA, GroenLinks en 50PLUS. De gedeputeerde heeft gezegd dat dit op een later tijdstip weer ter sprake komt en dat daarbij allerlei afspraken gemaakt zullen worden. De verdroging en de stikstofdepositie zijn een kostbare zaak. Wij betwijfelen of wij voldoende middelen krijgen om de doelstelling te halen. Wij

denken niet dat wij op een later tijdstip bij het Rijk kunnen aankloppen voor extra geld. Daarom vragen wij om in ieder geval de uitspraak te doen dat wanneer die gelden niet voldoende blijken, wij dan gaan werken volgens het principe "de vervuiler betaalt". Het lijkt mij niet logisch dat wij moeten gaan opdraaien voor alle kosten die volgen uit PAS.

De *voorzitter*: Door de leden Van der Wel, mw. Knoet-Michels, P. Smeulders en Krol wordt de volgende motie ingediend:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 17 februari 2012, constaterende dat:

- *in het Natuurakkoord geen bindende afspraken zijn vastgelegd over de financiering en haalbaarheid van stikstofreductie in het kader van de PAS;*
- *er in het Natuurakkoord geen bindende afspraken zijn vastgelegd over de kosten van hydrologische maatregelen in het kader van de PAS;*

overwegende dat:

- *de realisatie van de EHS in gevaar komt zonder heldere afspraken over stikstofreductie en antiverdrogingsmaatregelen;*
- *de kosten die voortvloeien uit de PAS een grote onzekere factor zijn;*
- *vooral in Brabant de mogelijkheden liggen om de PAS-maatregelen uit te voeren;*

Verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *wanneer de definitieve PAS uitwijst dat er meer middelen nodig zijn dan aan de provincie worden toegekend, de provincie de PAS-doelstellingen zal realiseren door middel van een actievere "de vervuiler betaalt"-aanpak, en gaan over tot de orde van de dag."*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M7.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voorzitter! Ik heb niets toe te voegen aan wat de woordvoerders van GroenLinks en D66 reeds hebben ingebracht.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Voorzitter! Ik heb geen behoefte aan een tweede termijn.

De heer *Kuijken* (CDA): Voorzitter! Wij danken de gedeputeerde voor zijn duidelijke uitleg en hebben ook geen behoefte aan een tweede termijn.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! De weg naar de hel is bezaaid met goede bedoelingen. Ik vind het jammer dat ondanks alle goede bedoelingen sommige fracties ervoor kiezen om Russische roulette te spelen met onze Brabantse natuur. Het is jammer dat wij er niet samen uitkomen.

De *voorzitter*: Wij schorsen vijf minuten. Daarna zijn de moties beschikbaar. Misschien treft u die al aan op uw i-Pad.

De vergadering wordt vijf minuten geschorst.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Hoewel wij amendement A1 sterk ontraden, zien wij wel iets positiefs in dit amendement, namelijk dat met uitzondering van de PVV de oppositiefracties onder bepaalde voorwaarden bereid zijn dit akkoord te ondertekenen. Het amendement begint namelijk met: wij onderschrijven niet alleen de uitvoeringsopgaven maar ook het Natuurakkoord onder bepaalde voorwaarden. Ik heb in eerste termijn al gezegd dat wij aan een deel van die voorwaarden voldoen. Die staan in het bestuursakkoord. Een deel van de andere voorwaarden die de Staten nu per amendement willen regelen, willen wij samen met u regelen in het nieuwe natuur- en landschapsbeleid. Ik roep de partijen die eigenlijk al hebben laten zien dat zij eigenlijk wel willen instemmen en een tactische keuze willen maken voor de natuur in Brabant om nu een tactische keuze te maken, de handschoen op te pakken, te tekenen en zelf de volledig ruimte te nemen om het Brabantse natuurbeleid verder uit te werken, inclusief nieuwe vormen van uitvoering en financiering.

Mevrouw *Spierings* heeft gevraagd waarom wij overbodige moties ontraden. Wij ontraden altijd overbodige moties.

Ik verwijs naar pagina 6 van de memorie van toelichting van het IPO waar staat dat ervan wordt uitgegaan dat de provincies de begrensde EHS maar inmiddels dus de internationale opgave in

2012 (dat is inmiddels 2013) in de provinciale verordening vastleggen. Als dat niet gebeurt, komt Bleker met een AMvB. Provincies houden het recht om dit te doen met een eigen verordening en volgens hun eigen spelregels. De provincies bepalen zelf de spelregels met betrekking tot die begrenzing en de inhoud van de schaduwwerking. De een spreekt van de schaduwwerking, de ander van bescherming. Ik geef de voorkeur aan die laatste term. De regels bepalen wij zelf. Dat staat letterlijk in de memorie van toelichting. Bij het nieuwe onderhandelingsresultaat heeft het Rijk deze memorie van toelichting ook onderschreven.

De heer Krol vraagt volgens mij naar de bekende weg als hij vraagt wie er verantwoordelijk is voor de internationale verplichtingen. Dat was bijna het belangrijkste discussiepunt in november en december. Het stond al in het eerste onderhandelingsakkoord. In het tweede akkoord van december is nog explicieter opgenomen dat het Rijk verantwoordelijk is voor de internationale verplichtingen. Dat was toen zo en dat is nu ook zo. Het staat er inmiddels ongeveer twintig keer in. De heer Van Hattem vraagt of wij de geest of de letter van het akkoord uitvoeren. Wij doen beide. Het akkoord is op veel punten duidelijk. Daar kunnen wij het naar de letter uitvoeren. In het akkoord wordt ook veel gerefereerd aan toekomstig beleid en aan zaken die nog niet vaststaan en misschien zelfs per provincie anders zullen zijn. In die zin voeren wij dit akkoord naar de geest uit. Wij zullen daaraan zelf invulling moeten geven in de geest van dit akkoord.

Er is gevraagd of dit college afstand neemt van uitspraken van een Kamerlid. Daar gaat dit college niet over. Dat geldt ook voor de uitspraak dat er sprake is van een chantageakkoord. Nogmaals, wij gaan niet over uitspraken van anderen. Bovendien heb ik in eerste termijn proberen uit te leggen hoe de verhoudingen zijn in het huis van Thorbecke.

De invasieve exoten worden genoemd in bijlage 1 bij de discussie over biodiversiteit. In het nieuwe onderhandelingsakkoord staat dat het Rijk binnen de EHS verantwoordelijk is voor de biodiversiteit en daarmee ook voor die invasieve exoten. Volgens mij is daarover inmiddels wel genoeg

gezegd. Misschien kan de heer Van der Wel daarvoor een meldpunt inrichten!

De heer Smeulders vraagt of wij van de heer Bleker een financiële onderbouwing van dit akkoord willen hebben. Ja, dat zou leuk zijn, maar die kan ook staatssecretaris Bleker ons niet geven. Het akkoord handelt niet zozeer in geld maar in grond; in hectaren die moeten worden omgezet in geld. Daarbij zijn wij afhankelijk van de marktprijzen en van de vraag hoe snel wij die kunnen verkopen. De precieze inkomsten zijn nog helemaal niet duidelijk. Bovendien is de verdeling van die gronden tussen de provincies nog niet duidelijk. Daarom kunnen de financiële consequenties van dit akkoord niet precies worden aangegeven.

De heer Van der Wel vraagt of wij als wij te weinig geld krijgen in het kader van de PAS, het principe "de vervuiler betaalt" zullen hanteren. Hij heeft daarover ook een motie ingediend. Dat zou leuk zijn. Maar de vervuiler bij ammoniak is niet echt op te sporen. Dat is zeer diffuus. Dat is het verkeer, de landbouw, etc. Iedereen kan het zijn. Het is voor de provincie volstrekt ondoenlijk om aan te geven wie er belast moet worden. Veel belangrijker nog, wij krijgen wel voldoende geld want daarover gaan wij nog onderhandelen met de staatssecretaris. Hij heeft er ook belang bij, want als de PAS niet geregeld is, kan hij geen Natura 2000-gebieden aanwijzen en komt hij in de knoop met Brussel. Als wij de stikstofdepositie niet serieus terugbrengen, worden ongelooflijk veel ontwikkelingen in dit land gewoon stilgezet. In Brabant bijvoorbeeld zijn varkenshouders uitgekocht om te kunnen compenseren voor de aanleg van een stukje weg. Elk stukje weg en elke bebouwing die nog moeten worden gerealiseerd, moeten plaatsvinden binnen de toegestane hoeveelheid stikstofuitstoot. Als wij niet regelen dat die wordt teruggedrongen, leggen wij heel veel ontwikkelingen stil. Iedereen heeft er belang bij dat de stikstofdepositie enorm wordt teruggedrongen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): De gedeputeerde geeft allerlei argumenten om niet in te stemmen met het akkoord. Het hele stikstofverhaal is ontzettend verwarrend. Wij weten niet wie er vervuult en ook niet hoe wij het moeten regelen. Wij hopen dat wij

daarvoor geld krijgen, maar ook dat weten wij niet zeker. Wij spraken immers over een glazen bol.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Het is gewoon een ander onderwerp. Het wordt op een ander moment behandeld.

De heer *Van der Wel* (PvdD): In het Natuurakkoord wordt heel veel vooruitgeschoven en wij moeten vooral nu niet beslissen over inhoudelijke dingen. Wij wachten al heel lang op die PAS. Ik schat in dat het er nooit van komt. Of er dan ooit voldoende geld komt, is de vraag.

De gedeputeerde zegt dat er boeren uitgekocht moeten worden voor de aanleg van een stukje snelweg. Dat lijkt mij een enorme geldverspilling waar veel partijen bezwaren tegen zullen hebben. Het aanpakken van de bron lijkt mij een stuk eerlijker en eenvoudiger voor de belastingbetaler. Misschien kan het college dat in de overweging meenemen. Ik zal nog schriftelijke vragen stellen want de gedeputeerde had zo veel punten.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Het komt ongetwijfeld nog terug.

Mevrouw *Spierings* (D66): Ik zit met verbazing te luisteren. Op het ene moment weet de gedeputeerde niet waar de stikstofbronnen zitten, op het volgende moment geeft hij concrete voorbeelden van hoe de ene bron met de andere gecompenseerd wordt. In de eerste termijn heb ik geen antwoord gekregen op een aantal zaken betreffende de planologische schaduwwerking en invasieve exoten. Blijkbaar waren er twee pauzes nodig om uit te zoeken hoe het allemaal zit voordat er antwoord gegeven kan worden. Dat bevestigt voor mij nogmaals dat het Natuurakkoord absoluut niet helder is!

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Volgens mij heb ik in eerste termijn volstrekt duidelijk gemaakt waarom de provincie zelf over haar ruimtelijke ordening gaat, maar mevrouw Spierings begreep of geloofde het niet. Daarom heb ik maar eens een citaat erbij genomen.

De heer *Van Hattem* (PVV): De gedeputeerde zei dat de invasieve exoten opgenomen zijn onder biodiversiteit. In de nieuwe uitvoeringsafspraken zie ik echter helemaal niets staan over biodiversiteit. Ik vroeg waar ik het zwart op wit kan vinden.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Zo kunnen wij nog een uur met elkaar pingpongen. Ik heb verteld waar het staat. Misschien moeten wij daarop dan nog een keer schriftelijk terugkomen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Vandaag beslissen wij of wij instemmen met het akkoord.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat hangt hier niet van af, mijnheer Van Hattem.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik vind dat wij eerlijk moeten worden voorgelicht waar de gedeputeerde zijn wijsheid vandaan haalt en waar het staat in het akkoord. Hij zegt dat het valt onder biodiversiteit, maar ik lees in het akkoord niets over biodiversiteit. Als de gedeputeerde een bewering doet, moet die wel ergens vandaan komen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ik kan de heer Van Hattem niet dwingen mij te geloven.

Amendement A1 is gewijzigd. Er blijft echter staan dat wij het bestuursakkoord teniet zouden moeten doen. Wij ontraden daarom dit amendement ten stelligste. Bovendien als in een voorstel staat dat Provinciale Staten ergens mee instemmen, wordt een meerderheid van Provinciale Staten bedoeld.

De heer *Van Hattem* (PVV): Er staat niet dat het bestuursakkoord teniet wordt gedaan, er staat dat het bestuursakkoord als zodanig uit het ontwerpbesluit wordt geschrapt omdat dit voor bepaalde fracties een belemmering kan zijn om met het ontwerpbesluit in te stemmen; een ontwerpbesluit dat op zich los staat van het hele bestuursakkoord.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Het staat de heer Van Hattem vrij om tegen te stemmen. Dat is geen probleem.

De heer *Van Hattem* (PVV): Als het college meer draagvlak zou willen in de Staten, is dit wel het overwegen waard.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Maar niet door het schrappen van ons eigen bestuursakkoord in dit voorstel.

De heer *Heijmans* (SP): De PVV heeft tegen het natuurakkoord gestemd omdat deze gedeputeerde de uitvoerder was en had gezegd dat het niet uitvoerbaar was. Dat is dus nu voor de heer Van Hattem verleden tijd. De gedeputeerde heeft hem dus overtuigd dat het uitvoerbaar is. Het is voor de heer Van Hattem geen argument meer om tegen dit deelakkoord te stemmen. Als het zinnetje over het bestuursakkoord eruit gaat, zou hij instemmen met het deelakkoord. Begrijp ik dat goed?

De heer *Van Hattem* (PVV): Het is nog maar de vraag of dat de enige overweging is. Ik heb de gedeputeerde inderdaad horen zeggen dat het uitvoerbaar is, maar daar gaat het niet alleen om. Het gaat ook om alle andere complicaties die met het bestuursakkoord samenhangen op dit vlak zoals het volledig voltooien van de EHS. Dat is voor ons meteen een consequentie die hieraan vastzit. Als er een voorstel voor cultuur geweest was, waarin stond dat 2018 Brabant voor ons heel belangrijk is, hadden wij ook tegen het voorstel gestemd want wij staan ook niet achter 2018 Brabant. Dat mag voor ons geen overweging zijn om voor te stemmen en dat is dit bestuursakkoord ook niet voor ons.

De heer *Heijmans* (SP): Dit is pure symboolpolitiek. Dat zinnetje moet eruit, maar het bestuursakkoord blijft, daar is het college nog steeds aan gebonden. In werkelijkheid verandert er dus niets. Wij maken gewoon de EHS af op grond van ons bestuursakkoord, maar de heer Van Hattem wil dit zinnetje eruit hebben. Wil hij nu eens aangeven wat hij eigenlijk wil, want zelfs als het zinnetje eruit gaat, stemt zijn fractie misschien nog steeds tegen volgens hem. Wat wil hij nu?

De heer *Van Hattem* (PVV): Het had voor ons een

reden kunnen zijn om tegen te stemmen. Het is niet alleen symboolpolitiek. Het gaat erom of je goedkeuring geeft aan een bepaald beleid. Door dit in de overwegingen mee te nemen, geef je aan dat dit beleid is waar je achter staat en wij staan niet achter dat beleid. Dat is het punt en dat is meer dan alleen symboolpolitiek. Symboolpolitiek is iets waarin uw fractie goed is, mijnheer Heijmans.

De *voorzitter*: Mij lijken de argumenten wel gewisseld. Ik nodig de heer Van den Hout uit zijn betoog af te ronden.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Waar geen wil is, is een argument. Motie M3A is nog steeds niet overtuigend. Wij ontraden deze motie. Wij willen eerst het beleid vaststellen en daarna bezien wat wij met gronden of geld gaan doen.

De *voorzitter*: Ik stel voor de beraadslagingen te sluiten. Ik neem aan dat u het met mij eens bent. De aanvankelijke doelstelling om deze vergadering om elf over elf af te sluiten, zullen wij niet helemaal meer halen maar het komt er wel dicht bij. Ik stel voor dat wij tot stemming overgaan.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! In samenspraak met de andere indieners hebben wij besloten motie M7 aan te houden.

De *voorzitter*: Aangezien motie M7 wordt aangehouden, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Wordt er nu ook meteen gestemd over het ontwerpbesluit en het Statenvoorstel?

De *voorzitter*: Wij gaan zoals gebruikelijk eerst stemmen over de amendementen, daarna over het voorstel als geheel en daarna over de moties.

De heer *Van Hattem* (PVV): Is dit ook het moment om eventueel een hoofdelijke stemming aan te vragen?

De *voorzitter*: Dat kan. Waarover wilt u een hoofdelijke stemming?

De heer *Van Hattem* (PVV): Over het Statenvoorstel.

De *voorzitter*: Dat kan. Dat doen wij na de stemming over de amendementen.

In stemming komt het gewijzigd amendement A1A.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voor.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Spierings* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt amendement A2.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

Voorzitter. Dit is blijkbaar noodzakelijk om de trein af te buigen of af te remmen waartoe de SP opriep.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP en de PVV tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is verworpen.

In stemming komt Statenvoorstel 16/12B.

De *voorzitter*: Er is verzocht om hoofdelijke stemming. De stemming vangt aan bij lid nr. 27. Ik vraag de griffier de namen voor te lezen.

Tegen dit Statenvoorstel hebben gestemd de leden: mw. Klitsie, mw. Knoet-Michels, S. Smeulders, mw. Wijnands, mw. Tetteroo, Van Liempd, mw. Spierings, Leenders, mw. Brunklaus, P. Smeulders, mw. Oomen, Kap, Van der Wel, Bouwman, Krol, Wagemakers, mw. Lestrade-Brouwer en Hageman.

Voor dit Statenvoorstel hebben gestemd de leden: Burger Dirven, mw. Tsoutsanis-van der Koogh, mw. Geeraedts, mw. Kardol, Van Lopik, Van den Berg, Kouthoofd, mw. Kerkhof-Mos, Heijmans, mw. Slegers, mw. Aarts-Engbers, Van Hattem, Wijers, mw. Roozen, Van der Staak, mw. Keijzers-Verschelling, mw. Aarts-van de Loo, mw. Van Extel-van Katwijk, Kuijken, Altundal, mw. Van Iersel, Ten Harmsen van der Beek, Van Gruijthuisen, Koevoets, Van Agtmaal, Verhees, Dol, mw. Prins-Afman, Brenninkmeijer, Kerkhoff, mw. Frijters-Klijnen, mw. Arts, Vissers, mw. Van der Kammen, N. Van Vught, R. Van Vught en mw. Zwijnenburg-van der Vliet.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Met stemverklaring. Wij zijn nog steeds kritisch op veel punten van de gedeputeerde. De kosten van €100 mln. als wij het Natuurakkoord zouden verwerpen zijn voor ons doorslaggevend om voor te stemmen.

De *voorzitter*: Bij een hoofdelijke stemming kunt u alleen voor of tegen stemmen en geen stemverklaring afgeven.

De *voorzitter*: Ik constateer dat 37 leden voor dit Statenvoorstel hebben gestemd en 18 leden ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt motie M1.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, GroenLinks, 50PLUS, de PvdD en de OSN voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie M2.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, GroenLinks, 50PLUS, PvdD en de OSN voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie M3A.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voor.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Spierings* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties

ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie M4.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Spierings* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Mijnheer Van der Wel, u stemt tegen uw eigen motie. Het zullen wel de invasieve exoten zijn.

Ik constateer dat de motie is verworpen met algemene stemmen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Volgende keer beter!

In stemming komt motie M5.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP en de PVV tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

In stemming komt motie M6.

Mevrouw *Prins-Afman* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Tegen.

Mevrouw *Knoet-Michels* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP, de PVV en de OSN tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is verworpen.

Sluiting

De *voorzitter*: Dames en heren. Wij komen dan aan het einde van deze bijzondere vergadering. Ik dank eenieder voor de komst en de inbreng en in het bijzonder degenen die hiervoor bijzondere opofferingen hebben gedaan. Dat is zeer

gewaardeerd. Zij hebben hun werk vanavond voor laten gaan. Ik wens iedereen die carnaval gaat vieren een gezellige tijd of anderszins een aangename week.

Ik wil nog twee dingen met u delen. Wij gaan zo dadelijk een drankje drinken op het Statenveld. Dat hebben wij wel verdiend. Dat is een mooie gelegenheid om de nieuwe collegae die vandaag voor het eerst in ons midden waren nogmaals te feliciteren en welkom te heten.

Ik heb ook nog een bijzondere enveloppe voor onze griffier. U hebt het nieuws al gehoord, maar ik wil hier in het plenum nog even mededelen dat wij als werkgeverscommissie al een tijdje geleden hebben besloten uw Staten voor te stellen onze griffier in vaste dienst te nemen vanwege haar voortreffelijke inzet het afgelopen jaar. U mag haar geluk toewensen en een drankje daarop drinken.

Ik sluit de vergadering en wens u een mooi carnavalsweekend toe.

De voorzitter sluit te 23.20 uur de vergadering.

Besluit 39/12

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gezien het voorstel van de griffier d.d. 1 juni 2012, nr. 3029723;
- gelet op artikel 40, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten Noord-Brabant 2012;

besluiten:

de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering op 17 februari 2012 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, 22 juni 2012

Provinciale Staten voornoemd,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, voorzitter,

mw. drs. C.J.M. Dortmans